

GLAS

umirovljenika

Glasilo Sindikata umirovljenika Hrvatske

Broj 241

ISSN 1849-7837 // Zagreb, siječanj 2017. // Godina XXIII.

UVODNA RIJEČ

Ona nije beskućnica, ona je...

Piše: Jasna A. Petrović

Ona nije beskućnica. Odradila je 27 godina radnoga staža u velikoj industrijskoj firmi. I onda je firma privatizirana, pa je morala na burzu, a s burze u prijevremenu mirovinu. Onu mirovinu s penalizacijom, pa joj stoga iznosi 1.200 kuna. Ona ima i stan, mali društveni stan koji nije uspjela otkupiti pa je u njemu ostala s kćerkom i unukom u statusu najmoprimca. Taj čardak ni na nebu, niti na zemlji, ima grijanje, ali samo na struju. Prozori su drvenih okvira, raštamani, sa strane ispunjeni starim novinama, kako bi manje puhalo. Ispod ulaznih vrata drži zarolani tepihčić da zaustavi propuh.

Ona nije beskućnica, ali kad plati režije, ostaje joj točno 9 kuna dnevno za hranu i higijenu, za sve. Hranu skuplja na tržnici neposredno prije zatvaranja, a dva puta mjesečno kupi i meso, obično ono s popustom pred istek trajanja. Sa salmonelom i bez nje. Kruh kupuje iza 18 sati, jer onda ga dobije za 50 posto cijene. Ne skuplja boce - nekako ju je sram da je vide prijateljice i prijatelji kćerke, koja je odselila s unukom u drugi grad, gdje je dobila posao. Navika se odrekla, svih onih lijepih običaja da jednom tjedno ode na kavu u kvartovski kafić i popriča sa susjedama; ne kupuje knjige, novine čita u obližnjoj knjižnici, a kad ide van uredi se kao da joj je pala žlica u med.

I onda ovih ledenih dana kad meteorolozi najavljuju još jedan sibirski vikend, onako uređena, s jednim starim ljubićem koji je pročitala desetak puta, ode na tramvajsku stanicu i zauzme svoju sjedalicu. I tako provodi barem 8-10 sati dnevno u tramvajima, prelazeći iz jednog u drugi, birajući modele i brojeve, jer je već postala stručnjak za one koji bolje griju, u kojima ne puše. Tramvaj je njezino sklonište i njezin drugi dom. A i druži se. Popriča s djecom ili starijima, mladi je obično ignoriraju. Vozači tramvaja je niti ne gledaju, za njih je ona tek još jedan starac ili starica koja nema za grijanje.

U OVOM BROJU:

SUSRET S MINISTROM TOMISLAVOM ĆORIĆEM

Tražimo hitne izmjene u korist siromašnih

Stranka međugeneracijske solidarnosti - platforma za okupljanje ranjivih

PRODULJENJE VOZAČKIH DOZVOLA

Kako smo tužili Ministarstvo unutarnjih poslova

Kredit u mirovini - da ili ne?

VODIČ ZA SOCIJALNA PRAVA
STARIJIH OSOBA

Vodič HZZO-a

info.HZMO

Tražimo hitne izmjene u korist siromašnih

Na poziv ministra rada i mirovinskog sustava Tomislava Čorića u četvrtak, 15. prosinca 2016., s početkom u 13 sati, u prostorijama Ministarstva rada i mirovinskog sustava održan je prvi razgovor predstavnika dvije najveće umirovljeničke udruge, koje su predvodili predsjednica Sindikata umirovljenika Hrvatske Jasna A. Petrović i sadašnji i bivši tajnici Matice umirovljenika Ivan Banek i Branko Cvetković. Umirovljenički predstavnici izrazili su nezadovoljstvo jednogodišnjom blokadom dijaloga s Vladom, svojim isključenjem iz pregovora o poreznoj reformi i proračunu za 2017. godinu, no pozdravili su što su sve predradnje za obnovu rada Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe konačno dovršene te će se prva konstituirajuća i radna sjednica održati do kraja siječnja.

Jasna A. Petrović je u ime Matice i SUH-a iznijela niz prioriteta pitanja o kojima traže hitno očitovanje, držeći da je riječ o problemima koji su relativno lako rješivi. Prvo, u svjetlu porezne reforme koja se bavila samo bogatima, umirovljeničke udruge predlažu da se ne čeka usklađivanje mirovina u travnju, već da se odmah korigira formula za usklađivanje na način da se ne računa 70 posto povoljnijeg indeksa (plaće ili cijene), već stototni. U protivnom, Vlada će pasti već na prvom ispitu kad umirovljenici s ispodprosječnim mirovinama dobiju jedva 5 kuna povećanja mirovine. SUH i MUH tvrde da je riječ o najviše 100 milijuna kuna, te bi takvoj mjeri trebalo dati prednost ispred mjere i brzine vraćanja oduzetih 10 posto umirovljenicima s visokim mirovina-

ma koje su stekli prema posebnim propisima.

Jednostavnom intervencijom umirovljenici vide i privremeno rješenje za dodatni zdravstveni doprinos, tražeći promjenu načina njegovog izračuna, i to tako da osnovica za izračun bude razlika iznad prosječne mirovine iz prethodne godine, a ne cijela mirovina. No, konačni je cilj da se taj doprinos ukine u cijelosti.

Umirovljenici ne razumiju zbog čega Vlada tvrdi da želi vratiti umirovljenike na tržište rada, a zakonom je zapriječeno da prijevremeni umirovljenici (s prosječnim stažom od 37 godina) mogu raditi do pola radnog vremena bez obustave mirovine.

Najposlije, umirovljeničke udruge su upozorile na potrebu zaustavljanja siroma-

šenja starijih od 65 godina i na način da se umjesto najniže mirovine uvede minimalna mirovina koja bi iznosila 50 posto od bruto minimalne plaće, te i nacionalna mirovina za sve one koji je nisu stekli radom, a Hrvatska je, uz Portugal, na čelu EU ljestvice zemalja s najvećim udjelom starijih koji nisu ostvarili pravo na mirovinu.

Ministar Čorić sve je pažljivo saslušao, ponešto zapisao te naglasio kako nije u mogućnosti baš ništa obećati, ali prihvaća da se već u siječnju započne raspravama o tim konkretnim pitanjima i pokuša vidjeti kako ta i druga rješenja ugraditi u rebalans ili u proračun za 2018. godinu. SUH i MUH su pozdravili otvorenost za dijalog, te su nastavili razgovore i s pomoćnikom ministra Marinkom Papugom.

SUH I MUH TRAJE PREDSTAVNIKE UMIROVLJENIKA U UPRAVNOM VIJEĆU HZZO-a

Sindikat umirovljenika Hrvatske i Matica umirovljenika Hrvatske, koji zajedno zastupaju oko 300.000 umirovljenika, uputili su ministru zdravstva Milanu Kujundžiću inicijativu za izmjenu i dopunu Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, kojom traže da se umirovljenici uključe u rad Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Naime, iako su umirovljenici najbrojnija korisnička skupina, nemaju

svog predstavnika u Upravnom vijeću što im onemogućuje sudjelovanje u donošenju odluka koje su za njih od životne važnosti. Zbog toga SUH i MUH traže da Vlada u Upravno vijeće imenuje dva predstavnika umirovljeničkih udruge, a koje će ministru zdravstva predložiti udruge umirovljenika.

Usporedbe radi, u Republici Sloveniji, Skupština zdravstvenog osiguranja (koja ima ulogu našeg Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje) broji ukupno 25 članova od kojih su sedam (7) umirovljenici. Napominjemo, da su u Republici Hrvatskoj umirovljenici jedina korisnička skupina koja plaća tri (3) vrste zdravstvenog doprinosa (1 posto, 3 posto i zdravstveni doprinos na drugi dohodak ako ga ostvaruju).

Za dobro društvo - zajedno!

Stranka međugeneracijske solidarnosti (SMSH), platforma koja okuplja starije osobe, umirovljenike, osobe s invaliditetom i druge ranjive skupine, i to na načelima uzajamnosti, ravnopravnosti i solidarnosti, osnovana je 22. prosinca 2016. u Maloj dvorani KD Vatroslav Lisinski u Zagrebu. Jednoglasno je za predsjednicu stranke odabrana Višnja Fortuna, pročelnica Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, koja je naglasila kako je riječ o interesnoj stranci, drugačijoj stranci, koja će zastupati interese svih najranjivijih skupina.

Na Osnivačkoj skupštini, kojoj je prisustvovalo više od 300 podupiratelja i podupirateljica, odabrano je radno predsjedništvo kojim je predsjedavao Mato Obradović. Podršku novoj stranci, čiji se rad zasniva na međugeneracijskoj solidarnosti, dale su brojne udruge i savezi koji skrbe za osobe s invaliditetom, ali i dvije najveće umirovljeničke udruge koje okupljaju više od 300 tisuća umirovljenika - Sindikat umirovljenika Hrvatske i Matica umirovljenika Hrvatske. Osim organizacija civilnog društva, osnivanje i rad SMSH podržali su gradonačelnik Zagreba Milan Bandić, te predstavnik SDP-a Draženko Pandek.

Ante Gavranović, bivši i budući predsjednik Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, upozorio je prisutne kako neosporno postoji potreba za zajedničkim povezivanjem i organiziranjem umirovljenika i drugih društvenih skupina, a jedan od načina umirovljeničke udruge vide u SMSH-u, platformi koja će skrbiti o ranjivima i marginaliziranim.

Damir Fatušić govorio je u ime osoba s invaliditetom i naglasio je kako već godinama upozorava na potrebu političkog organiziranja osoba s invaliditetom. „Mi nemamo svoje zastupnike u Saboru, moramo se organizirati kako bi se izborili za svoja prava. Ali, trebamo sve vas, jer samo zajedno možemo izboriti naše ciljeve i prava“, rekao je Fatušić.

U ime Inicijativnog odbora program

SMSH predstavila je Biserka Budigam te je ukratko izložila glavne programske točke - sudjelovanje svih ranjivih skupina u demokratskim procesima, stvaranje zajedničke platforme za ujedineni nastup prema javnosti i institucijama s ciljem rješavanja umirovljeničkih pitanja, zauzimanje za socijalnu politiku u čijem je središtu pojedinac u svim područjima društvenog života, skrb za umirovljenike i starije osobe...

Predsjednica stranke Fortuna naglasila je kako trenutno postoji 17 umirovljeničkih stranaka koje bi trebale štiti prava umirovljenika, njihovo dostojanstvo, ali da su i dalje brojna pitanja i izazovi koji pogađaju umirovljenike neriješena.

„Još uvijek nemamo minimalnu mirovinu, ni obiteljsku koja bi bila nalik onoj u Europi. Nemamo ni adekvatan model

usklađivanja mirovina, niti nacionalnu mirovinu za one koji je nisu ostvarili. Puno toga nedostaje, a siromaštvo i socijalna isključenost starijih osoba postaju svakodnevica“, kazala je Fortuna i objasnila da se zato želi izgraditi platforma koja će objединiti sve političke stranke umirovljenika s ciljem zajedničkog rada i zaštite interesa umirovljenika i drugih ranjivih skupina.

Što se planova stranke tiče, Fortuna je kazala kako smatra da će vrlo brzo osnivati gradske i županijske organizacije i dodala da će tamo gdje ih osnuju, ići na predstojeće lokalne izbore. „Za parlamentarne izbore ćemo biti sigurno spremni i naš je zajednički cilj da na te izbore idemo samostalno“, kazala je i zaključno pozvala sve građane i građanke da zajedno izgrade bolje društvo - ravnopravno i solidarno.

Uskoro! Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe

Vlada Republike Hrvatske na svojoj posljednjoj sjednici u 2016. godini je usvojila Sporazum o osnivanju Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, te donijela zaključak koji obvezuje predsjednika Vlade Andreja Plenkovića da u njezino ime potpiše tekst sporazuma s čelnicima dvije umirovljeničke udruge - Sindikata i Matice umirovljenika.

Kako smo tužili Ministarstvo unutarnjih poslova

Tri notorne laži predlagatelja zakona: nije istina da Europa traži da stariji od 65 godina plaćaju zdravstveni pregled za produljenje vozačke; nije istina da je došlo do strašnog preokreta u statistikama pa su stariji postali najrizičnija skupina na cestama; neistina je da u postojećem zakonu nema jasnih propisa kojim se stvarno bolesne (neovisno o dobi) može poslati na zdravstvenu provjeru

Piše: Jasna A. Petrović, predsjednica SUH-a

Želite produljiti svoju vozačku dozvolu? Prava sitnica! Podnesete u policijskoj upravi ili postaji zahtjev za izdavanje vozačke dozvole i priložite vozačku dozvolu, jednu fotografiju veličine 30x35 mm, 35 kuna u državnim biljezima i dokaz o uplati 151 kune (redovni postupak), 200 kuna (ubrzani postupak), odnosno 450 kuna (žurni postupak). Ako svoju B dozvolu koristite i za profesionalne svrhe, onda morate priložiti i potvrdu o zdravstvenom pregledu.

Zakonodavac postavlja jedini uvjet da se osoba koja prema zdravstvenom uvjerenju mora koristiti naočale, uslika baš s naočalama. Imali vi 30, 40, 60 ili 70 godina, baš svejedno. Sva se pravila odnose na sve.

E tako više neće biti - prijeti nam udruženi zdravstveni lobi medicine rada i nekih policijskih službenika, koji uporno izmišljaju razloge i opravdanja kako bi ogulili umirovljenike. Naime, 2014. su preko noći (točnije: preko ljeta), bez ikakve javne rasprave, promijenili Zakon o sigurnosti prometa na cestama tako što su uveli obvezni zdravstveni pregled prigodom obnavljanja vozačke dozvole.

Autosjedalice i autoškole za stare?!

Istina, nisu pri tomu posebno inovativni, pa Ministarstvo unutarnjih poslova kao službeni predlagatelj za glavni razlog donošenja izmjena ponovno, kao i 2014. godine, netočno navodi potrebu hitnog usklađivanja hrvatskog nacionalnog zakonodavstva s europskim direktivama, od kojih se ni jedna ne odnosi na uvjete za produljenje vozačkih dozvola, već na tehničku ispravnost vozila, regulaciju autoškola i sličnog (Direktive 2014/45/EU Europskog parlamenta i Vijeća, od 3. travnja 2014). Neobično? Ma ne, jer 2014. su obnovu vozačkih dozvola starijih od 65 godina argumentirali potrebom usklađenja s direktivom o dječjim autosjedalicama!

Unatoč tome, predlagatelj zakona želi ugraditi odredbu o uvođenju obaveze plaćanja zdravstvenog pregleda kod produljenja vozačke dozvole uz sljedeće objašnjenje: „Notorna je činjenica da nakon 65. godine života dolazi do zdravstvenih promjena koje mogu utjecati na sposobnost upravljanja vozilima, a sukladno važećem zakonskom rješenju ne postoji obaveza takvih vozača da se, barem prilikom produljenja valjanosti vozačke dozvole, podvrgavaju liječničkim pregledima. Propisivanjem obaveze podvrgavanja zdravstvenom pregledu osobama nakon 65. godine života prilikom produljenja vozačke dozvole žele se

osigurati uvjeti za veću sigurnost cestovnog prometa. Naime, kod osoba starijih od 65 godina može doći do bitnih promjena u zdravstvenom stanju koje utječu na sigurno upravljanje vozilom, a prilikom izdavanja vozačke dozvole nije bilo zdravstvenih ograničenja. Time bi se ponovno uspostavio dodatni mehanizam nadzora nad zdravstvenom sposobnošću za upravljanje vozilom vozača starijih od 65 godina“. E, predlagatelji zakona, kad bi se svugdje odlučivalo na temelju toga što bi moglo ili ne bi moglo biti, propala bi nam država!

Starost nije bolest

Koristeći se rječnikom predlagatelja zakona, notorna je činjenica da su glavni krivci za povećane prometne nesreće alkohol i zlouporaba droga, te nedostatak iskustva, a ne godine života. Dapače, poznato je da prosječni liječeni alkoholičar ima 40 godina, a prosječni narkoman 28 godina, i što sad znači utrpati starije od 65 godina u istu rizičnu skupinu?

Sindikata umirovljenika Hrvatske je u postupku pripremanja ove pritužbe o opetovanoj diskriminaciji temeljem dobi konzultirao više stručnjaka, koji su, primjerice, naveli kako je u prometnoj kriminologiji dokazano da su vozači stariji od 65 godina oprezniji i savjesniji vozači, te da rjeđe čine prometne delikte, ali predlagatelj izmjena zakona neosnovano tvrdi kako je životna dob uzrok nesposobnosti za sigurno sudjelovanje u prometu. Da je i u jednom od slučajeva kad je počinitelj osoba starija od 65 godina dobna nesposobnost doista dovela do nastanka opasnosti ili nesreće, to je trebalo dokazati medicinskim vještačenjem, kako bi to mogla postati pravno relevantna činjenica, kako naglašava i mr.sc.Željko Markov, stručnjak za prometnu kriminologiju i bivši sudac Visokog prekršajnog suda.

Doista, predlagatelj zakona na diskriminativan način poistov-

jećuje starost s bolešću, pa je neshvatljivo kako sadašnja Vlada podržava ubrzano povećanje radnoga vijeka na 67 godina, pa i više, a istodobno za te iste djelatnike tvrdi da su vjerojatno nesposobni dovesti se do svog radnog mjesta. Kako možemo očekivati da je jedan kirurg sposoban operirati, ali se nije u stanju dovesti na posao osobnim automobilom?

Žrtve, a ne ubojice

Statistike Ministarstva unutarnjih poslova potvrđuju, kako u prometu stradavaju najviše osobe starije od 65 godina (18 posto svih poginulih), dok su osobe starije od 65 godina prouzročile svega 10 posto prometnih nesreća. Predlagatelj zakona kaže: "S obzirom na činjenicu da mladi vozači i vozači s nedovoljno vozačkog iskustva uzrokuju nerazmjerno veći broj prometnih nesreća u odnosu na sve ostale vozače, namjera je posebnim pravnim režimom, kojim bi granica za ukidanje (suspenziju) vozačke dozvole zbog prikupljenih negativnih prekršajnih bodova bila nešto niža (9 bodova) od granice koja vrijedi za sve ostale vozače (12 bodova), utjecati na ponašanje te skupine vozača. Ovo stoga što se u toj najosjetljivijoj fazi vozačkog staža, odnosno za vrijeme stjecanja prvih vozačkih iskustava u prve dvije godine nakon stjecanja vozačke dozvole, očekuje da vozači u većoj mjeri poštuju prometne propise odnosno može im se tolerirati manje transgresija u odnosu na vozače koji već imaju višegodišnje iskustvo".

Dakle, sve je jasno - mladi su oni koji skrivaju većinu nesreća zbog neiskustva i prebrze vožnje, ali to je moguće riješiti širim spektrom mjera, a ne samo prekršajnim bodovima i oduzimanjem dozvola. I statistike MUP-a to potvrđuju, jer su 3.767 nesreća počinili oni koji imaju vozačko iskustvo do pet godina, a oni s 45 i više godina iskustva samo 308 nesreća!

Guljenje penzionera

Unatoč tome, MUP je nakanio oguliti starije osobe bez suvišnih zašto. Pa bi ionako pauperizirani hrvatski umirovljenici s prosječnom mirovinom od 2.252,44 kn (studeni 2016.), te pri vrhu siromaštva u EU, od sada morali od 65. godine na dalje redovito na obnovu vozačke dozvole uz kompletan zdravstveni pregled od prosječno 450 kn, 20 kuna biljega, utrošak vremena na prijevoz i čekanje.

Posljedica diskriminacije za oko 220.000 vozača starijih od 65. godina je mjerljiva i u kunama i bespotrebno potrošenom vremenu i zdravlju. Naime, hodanje po ordinacijama, osim novčane strane, ima i moguće zdravstvene posljedice. Posljedica? Siromašniji umirovljenici, a to je trećina njih, neće si moći priuštiti obnovu vozačke dozvole, što će uzrokovati njihovu bitno smanjenu mobilnost te dovesti do povećanja socijalne isključenosti. U Njemačkoj, primjerice, ne boluju lobijima i birokratizacijom, već besplatno organiziraju dodatne sate za starije vozače, kako bi ojačali sigurnost prometa, ali i promijenili ponašanje sudionika u prometu. Markov kaže da je sigurnost u prometu

društveno, a ne tehničko pitanje, iako su od važnosti i kvalitetna cestovna infrastruktura (što je u Hrvatskoj na relativno visokoj razini), sigurnija vozila i učinkovita medicinska skrb nakon prometnih nesreća. Ima li to Hrvatska?

Nema. Na loše pokazatelje sigurnosti utječe i starenje voznog parka, jer su automobili na našim cestama krajem 2016. prosječno stari 13 godina. Pametne države, nizom beneficija proizvođačima, tvrtkama i građanima, potiču kupnju i korištenje novih, sigurnih vozila, a suprotno postupaju sa starim i nesigurnim, koja usto jako zagađuju okoliš.

Blage kazne za bogataše

Na sigurnost u prometu svakako utječu i kazne, i kao preventivno sredstvo. No kod nas se može juriti autocestama uz manjkav nadzor, najveću toleranciju brzinskog prekoračenja, ali i apsurdno najniže kazne. Poznat je i stav presretača, kako ne zaustavljaju one koji voze do 160 km na sat. No, to je druga priča, i ide na račun primjene zakona i onih zaduženih da ga provode, te nema puno veze sa starijim osobama, koje ne voze brzo, već sporije i oprezno. Oni bi mogli, pak, biti kažnjeni zbog prespore vožnje. Pogotovo ako su u starijem autu niže klase.

Ova zemlja, naime, bogatima razrezuje manje kazne, i nije sklona oduzeti im vozačke dozvole. Pjevač Mladen Grdović je, s 3,6 promila alkohola u krvi, eto, po šesti put razbio neko luksuzno vozilo - nakon Ferrarija, Porschea i Mercedesa, sada je stradao Jaguar, a da mu nije oduzeta vozačka dozvola. Nikola Kovačević (26) na Kvatriću u Zagrebu ubio je stariji bračni par i više osoba ranio, a dobio je kaznu od 18.800 kn i dvije godine zabrane vožnje. Jer „zna se čiji je on sin“. A taj je bahati dečko više puta kažnjavan zbog ugroze prometa.

U Makarskoj je 17-godišnji Ivan Primorac prebrzom vožnjom pokosio dvije šesnaestogodišnjakinje na pješačkom prijelazu. Mladić nije bio ni pijan niti drogiran, ali nije imao vozačku dozvolu. Kako je iz ugledne poduzetničke obitelji, omogućeno mu je da nastavi studij u Švicarskoj. Poduzetnik Tomo Horvatinčić uzrokovao je, s druge strane, tri nesreće u kojima je smrtno stradalo čak četvero ljudi, ali zatvora nikada nije vidio! Eto, to je hrvatski problem, pravda se kupuje.

Kontra strana ukazuje na 60-godišnjeg vozača koji je skrivio nesreću kod Omiša kad su dvije osobe poginule, i to zato jer je naglo skrenuo u suprotni trak i zabio se u autobus. No, čovjek ima vozačko iskustvo, nije brzo vozio, nije bio pod utjecajem alkohola, ali je naglo skrenuo kako ne bi udario u vozio ostavljeno uz rub ceste. Kriva procjena. I sada bi on trebao biti krunski dokaz zagovarateljima plaćanja zdravstvenih pregleda nakon 65. godine, a on čak niti nema toliko godina!

Zašto smo tužili MUP

Dana 30. prosinca 2016. Sindikat umirovljenika Hrvatske je podnio pritužbu protiv Ministarstva unutarnjih poslova, kao predlagatelja Nacrta prijedloga iskaza o procjeni učinaka propisa za Zakon o izmjenama i dopunama zakona o sigurnosti prometa na cestama, koji je 22. prosinca prošle godine upućen na javno savjetovanje, a u koji se ponovno želi ugraditi diskriminirajuća odredba o obaveznom liječničkom pregledu za vozače starije od 65 godina prilikom produljenja vozačke dozvole.

Kako se navodi da je riječ o procjeni učinaka propisa za Zakon o sigurnosti u prometu na cestama, koji je na snazi od 11.06.2015., uz prijedlog ovih izmjena predlagatelj je trebao priložiti relevantnu analizu koja bi potkrepljivala tvrdnje o bitnom porastu opasnosti od starijih vozača upravo u razdoblju od

nepunih godinu i pol dana za koje se razdoblje procjenjuje učinak propisa. Predlagatelj svoje prijedloge nije potkrijepio argumentima, već izlikama bez uporišta.

Šokantno je, također, kako predlagatelj zakona bez imalo zazora tvrdi kako u postojećem zakonu nigdje „ne postoji obaveza takvih vozača da se, barem prilikom produženja valjanosti vozačke dozvole, podvrgavaju liječničkim pregledima“. Diskriminativno je vozače starije od 65. godina nazivati „takvim vozačima“, no očito je to rječnik predlagatelja. Takva regulacija jasno postoji u članku 233. Zakona o sigurnosti prometa na cestama i to na način da se precizira kako je liječnik dužan upozoriti pacijenta te obavijestiti policiju o njegovom promijenjenom zdravstvenom stanju (bolest ili invalidnost) koje bi moglo utjecati na njegovu sposobnost i sigurnost upravljanja vozilom. Takav liječnik koji je obavio pregled ili liječio pacijenta odnosno izabrani liječnik opće prakse pozna zdravstveno stanje pacijenta, zna njegove simptome i tegobe, kao i propisanu terapiju. Zakon je, dakle, to propisao na vrlo dobar i u EU uobičajen način.

Još jedan diskriminirajući parametar predlagatelja zakona vidi se u nenormativnom prijedlogu br. 2 u kojem se ističe kako je na starije osobe moguće utjecati „prvenstveno prometno-preventivnim kampanjama; utjecati na njihovu svijest i savjest da sami dobrovoljno prestanu konzumirati svoje pravo na upravljanje motornim vozilima, iako imaju važeću vozačku dozvolu odnosno mogu joj produžiti valjanost, bez dokazivanja svoje zdravstvene sposobnosti za vožnju“. Takav prijedlog smatramo manipulativnim i diskriminirajućim jer ako je osoba narušenog zdravstvenog stanja, onda liječnik opće prakse ima zakonsku obavezu i dužnost upozoriti kako osoba nije više sposobna za vožnju.

Europa može, domaći stoj!

Podsjećamo također kako je u sada važećem Zakonu o sigurnosti prometa na cestama posve jasno propisano kako „motornim vozilom ima pravo upravljati svaka osoba kojoj je izdana dozvola u državi članici Europskog gospodarskog prostora“, a to znači da će pravo upravljanja vozilom imati čak i građani različitih vaneuropskih zemalja koji imaju jednu od 110 oblika vozačkih dozvola. K tome, europske prakse su različite, iako omogućavaju i ograničenja vezana uz dob. U Danskoj se vozačka dozvola obnavlja nakon 70. godine uz potvrdu obiteljskog liječnika, a u Nizozemskoj nakon 70. godine na pet godina i to bez liječničkog pregleda. U Velikoj Britaniji obnavlja se nakon 70. godine bez liječničkog pregleda, ali svake tri godine s osobnom izjavom vozača. I u Finskoj poslije 70. godine obnova ovisi o obiteljskom liječniku, dok u Njemačkoj, Francuskoj i Belgiji nema dobnog ograničenja itd.

U stoljeću u kojem se ubrzano produljuje životni i radni vijek stanovništva u EU, hrvatski zakonodavci bi mogli, ako Ured pučke pravobraniteljice ne spriječi ponovno direktno kršenje članka 1.- 3. Zakona o suzbijanju diskriminacije („Svako stavljanje u nepovoljan položaj bilo koje osobe na osnovu dobi, odnosno godina života - predstavlja dobnu diskriminaciju“), ponovno usvojiti propise kojima se krše prava starijih osoba.

Smatramo, dakle, kako se ovim zakonskim prijedlogom isključivo želi postići dodatna zarada putem naplate zdravstvenih pregleda, a koji se obavljaju kod liječnika koji prije toga nisu upoznali pacijenta niti imaju uvid u njegov zdravstveni karton, pa su stoga površni, manjkavi te u konačnici beskorisni, osim za one koji na njima zarađuju.

Film Prevareni i poniženi u Trećoj dobi

Jedan od najčešćih načina ekonomskog iskorištavanja starijih osoba događa se kroz institut ugovora o dosmrtnom uzdržavanju te se koristi kao legalni način pljačke i zlostavljanja starijih osoba. Sindikat umirovljenika Hrvatske s filmom *Prevareni i poniženi* u vlastitoj produkciji, a koji je prikazan 12. prosinca 2016. godine u HRT-ovoj emisiji *Treća dob*, upozorava na zluporabu starijih osoba. Film, koji je nastao prije dvije godine, objašnjava način na koji se starije osobe ekonomski iskorištava i zlostavlja putem ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju, ali i donosi niz potresnih svjedočanstava osoba koje su davatelji uzdržavanja prevarili nakon potpisivanja ugovora.

O problemima takvih ugovora u emisiji su govorile predsjednica Sindikata umirovljenika Hrvatske Jasna Petrović i pučka pravobraniteljica Lora Vidović.

Petrović je rekla kako je film pomogao osobama koje su prevarene da javno progovore o iskorištavanju te je istaknula kako je u 2015. godini SUH zaprimio više od 2500 upita u svojem Pravnom savjetovalištu, od čega oko deset posto u vezi ugovora o uzdržavanju. „Ove godine se situacija stabilizirala te smo primijetili kako se sve veći broj osoba, za razliku od prije, informira prije samog potpisivanja ugovora, ali još uvijek treba puno toga učiniti“, rekla je Petrović.

O problemima instituta dosmrtnog uzdržavanja govorila je i pučka pravobraniteljica Lora Vidović, koja je naglasila razliku između ugovora o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju i upozorila kako je „sklapanje ugovora o dosmrtnom uzdržavanju rizičan pravni posao za primatelje uzdržavanja, najčešće starije osobe, te ih čini izuzetno ranjivima. Brojni su primjeri zluporaba ovih ugovora i često starije osobe, nažalost, preminu brzo nakon njihovog sklapanja, u slučajevima kada se davatelji uzdržavanja ne pridržavaju svojih obveza“, rekla je Vidović i dodala kako je upravo zbog toga nužno uvesti zaštitne mehanizme, ali i ubrzati sudske postupke koji su skupi i dugotrajni.

Zaustavite prevare i ponižavanje umirovljenika

Sindikata umirovljenika Hrvatske uputio je ministru pravosuđa Anti Šprliji 3. siječnja 2017. prijedlog izmjena i dopuna Zakona o obaveznim odnosima koje se odnose na ugovore o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju

Pravnom savjetovalištu Sindikata umirovljenika Hrvatske svakodnevno se obraćaju umirovljenici i druge starije osobe, žaleći se na zlouporabu instituta uzdržavanja, jer su kao primatelji uzdržavanja nerijetko izloženi povredama dostojanstva, prijevarama i zlostavljanju od strane davatelja uzdržavanja, zbog čega su prinuđeni putem suda tražiti da se ugovor raskine, no zbog dugotrajnosti sudskog postupka i svoje poodmakle životne dobi, najčešće sudski pravorijek ne dočekaju. Kako bi se smanjila ta pojava, Sindikat umirovljenika je kao nositelj i partner sudjelovao u više projekata, utječući na informiranost starije populacije.

Međutim, zbog očite podnormiranosti Zakona o obaveznim odnosima u dijelu koji se odnosi na ugovor o doživotnom uzdržavanju i ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, bez odgovarajućih izmjena nije moguće spriječiti zlouporabe vezane na institut uzdržavanja. Zbog toga SUH predlaže da se u članku 580., koji se odnosi na ugovor o doživotnom uzdržavanju dodaju novi stavci.

Uključivanje centra socijalne skrbi

Zbog brojnih zlouporaba ugovora o doživotnom uzdržavanju od strane davatelja uzdržavanja, nameće se zaključak o nužnosti intervencija države zastupane od strane nadležnog centra za socijalnu skrb u korist uzdržavanima. Stoga bi prije sklapanja ugovora o doživotnom uzdržavanju, centar za socijalnu skrb sačinio socijalnu anamnezu uzdržavane osobe, te ocjenjujući sve okolnosti vezane za obje strane, davao neobavezno mišljenje glede sklapanja ugovora o doživotnom uzdržavanju. Ovlaštena osoba - sudac ili javni bilježnik - bila bi dužna prije ovjere ugovora utvrditi je li priložena potvrda nadležnog centra za socijalnu skrb, pod prijetnjom ništavnosti ugovora.

Također, SUH traži da davatelj uzdržavanja ne može imati istovremeno sklopljena tri ili više važeća ugovora o doživotnom uzdržavanju, o čemu prilikom sklapanja ugovora mora priložiti pisanu izjavu o tome. Zabrana postojanja tri ili više ugovora o doživotnom uzdržavanju, u kojima je davatelj uzdržavanja ista osoba, zasniva se na činjenici da mnogi davatelji uzdržavanja imaju više sklopljenih ugovora pretvarajući to u svojevršno zanimanje, a na štetu kvalitete pružanja usluge uzdržavanja primatelja uzdržavanja. Takva je praksa prisutna i kod privatnih domova za starije i nemoćne osobe te udomitelja.

Registar je neophodan

Kako bi se spriječila zlouporaba instituta uzdržavanja, potrebno je uspostaviti registar sklopljenih ugovora o doživotnom uzdržavanju, a takav registar vodio bi centar za socijalnu skrb. Registar sadrži podatke o strankama iz ugovora, o datumu sklapanja ugovora te o imovini koja je predmet ugovora o doživot-

nom uzdržavanju. Uvođenjem registra moći će se preventivno djelovati prema onim davateljima uzdržavanja koji su se praktično profesionalizirali i učinili lukrativnom djelatnost uzdržavanja starijih i nemoćnih osoba. Također, takav registar će omogućiti prikupljanje i analiziranje podataka o broju i naravi ugovora, a što je potrebno za spoznavanje problema i pronalaženje rješenja u budućnosti.

U cilju sprečavanja mogućih zlouporaba vezanih na utjecaj davatelja socijalnih usluga, njihovih zaposlenika ili članova njihovih obitelji, na osobu koja usluge koristi, potrebno je onemogućiti davatelje usluga da utječu te ishode sklapanje ugovora o doživotnom uzdržavanju. Poznat je slučaj da su zaposlenici jednog centra za socijalnu skrb u Zagrebu imali više sklopljenih ugovora o doživotnom uzdržavanju s osobama koje su se njima obraćale za pomoć.

Kriminalci - stoj!

Prilikom sklapanja ugovora davatelj uzdržavanja dužan je predati ovlaštenoj osobi (sudac ili javni bilježnik) potvrdu, ne stariju od 30 dana, o nekažnjavanju za kaznena djela protiv života i tijela, te kazneno djelo protiv državne ili privatne imovine. Osoba koja želi sklopiti ugovor o doživotnom uzdržavanju u statusu davatelja uzdržavanja mora biti vjerodostojna, što znači da ne smije biti kažnjavana za određena kaznena djela (protiv života i tijela te imovine) što bi upućivalo na mogućnost činenja kaznenih djela prema primatelju uzdržavanja.

Sudski sporovi vezani za raskid ugovora o doživotnom uzdržavanju moraju zbog svoje prirode - životna dob primatelja uzdržavanja - imati prednost pri rješavanju sporova. Ovo zato što se nerijetko dešava da primatelj uzdržavanja umre prije skončanja postupka, a tek njihovim nasljednicima ostaje mogućnost da spor nastave sa slabim izgledima da spor dobiju jer u pravilu ne raspolažu s dokazima kojima su raspolagali primatelji uzdržavanja.

Najvažnije: ukinuti dosmrtno uzdržavanje

Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju jedan je od najprijeponijih instituta Zakona o obaveznim odnosima. U taj je Zakon ugrađen 2006. godine, a dotle je kao neimenovan ugovor bio primjenjivan u praksi. Iako su ugovor o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju slični, postoji bitna razlika - ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju prijenos imovine uzdržavanog moguć je odmah nakon ovjere ugovora na sudu ili solemnizacije kod javnog bilježnika. Upravo Pravnom savjetovalištu SUH-a osobe najčešće prijavljuju zlouporabe nastale sklapanjem ugovora o dosmrtnom uzdržavanju te nije rijedak slučaj da primatelj dosmrtnog uzdržavanja iz vlastite lijepe kuće ili udobnog stana završi u vlažnom sobičku kojeg mu je „dobrohotno“ namijenio davatelj uzdržavanja nakon što se požurio da proda imovinu koju je stekao sklapanjem ugovora o dosmrtnom uzdržavanju.

Zbog svih navedenih razloga Sindikat umirovljenika Hrvatske traži da se odredbe Zakona o obaveznim odnosima koje se odnose na ugovor o dosmrtnom uzdržavanju sadržane u člancima 586., 587., 588. i 589. ukinu, a time i institutu dosmrtnog uzdržavanja i u svim drugim zakonskim propisima u kojima je na bilo koji način spomenut ugovor o dosmrtnom uzdržavanju (npr. Obiteljski zakon, Zakon o socijalnoj skrbi).

Dugo Selo: Važno je znati sa 65+

U sklopu projekta Važno je znati sa 65+ u organizaciji Hrvatskog pravnog centra, Centra za socijalnu skrb Zagreb, Gradskog društva Crvenog križa Zagreb, Sindikata umirovljenika Hrvatske i udruge Radio mreža, 8. prosinca 2016. godine u Gradskoj vijećnici u Dugom selu, održana je prva tribina na temu Ugovori o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju i druga raspolaganja imovinom. Riječ je o nastavku projekta informiranja i pružanja savjetodavne pravne pomoći u svrhu sprečavanja zlouporabe ugovora o dosmrtnom ili doživotnom uzdržavanju starijih osoba. Riječ je o nastavku jednogodišnjeg projekta „Sigurnost u trećoj dobi: kako izbjeći rizike pri raspolaganju imovine“, koji je također financiralo Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Na tribini su sudjelovali predstavnici svih projektnih partnera: Ana Paska iz Hrvatskog pravnog centra, Tatjana Brozić Perić, ravnateljica Centra za socijalnu skrb Zagreb, Siniša Bogdanić ispred udruge Radio mreža i Duško Godić ispred Gradskog društva Crvenog križa Zagreb, a u ime Sindikata umirovljenika Hrvatske predavač Milan Tomičić, te Biserka Budigam i Stjepan Novosel.

Uz starije osobe, na tribini su sudjelovali i predstavnici Centra za socijalnu skrb Dugo Selo te ravnateljica Gradskog društva Crvenog križa Dugo Selo Gordana Kocaj. Cilj tribine je osnažiti starije osobe širenjem informacija i pružanjem podrške te im pomoći da raspolazu imovinom u svom najboljem interesu, kako ne bi postali žrtve zlouporaba, osobito kada je riječ o ugovorima o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju.

PSIHOSOCIJALNE RADIONICE: NISTE SAMI!

U sklopu projekta održavaju se i radionice psihosocijalne podrške starijim osobama koje vodi psihologinja Biserka Budigam, ujedno i potpredsjednica Sindikata umirovljenika Hrvatske, a prva takva radionica održana je 15. prosinca 2016. godine u prostorijama Gradskog društva Crvenog križa Zagreb u Sigetu. Na radionici su sudionici otvoreno i iskreno govorili o svojim obiteljskim situacijama. Osim toga, na radionici su podijeljena i loša iskustva drugih starijih osoba koje su potpisale ugovore o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju čije su priče šokirale prisutne. Radionicu su sudionici ocijenili informativnom i dobrodošlom, jer im osim dodatnih informacija o ugovorima o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju, pruža i psihičko osnaženje kako bi sigurno i bez pritiska donijeli pravilnu odluku.

Sve prisutne osobe su pozvane da se, ako imaju bilo koji problem oko donošenja pravilne odluke ili ako osobe koje traže „svoj dio“ na njih vrše pritisak, izravno obrate psihologinji Biserki Budigam u Psihološko savjetovalište SUH-a.

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske
Za izdavača: Jasna A. Petrović, glavna i odgovorna urednica

Uređuje: Uredništvo

Adresa Uredništva: 10 000 Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2/II.

Info: Telefon/faks: 01/4655 146; 01/4635 202

E-mail: suh@zg.t-com.hr; Web stranica: www.suh.hr

Grafički urednici: Nenad Pejušković, Jasna A. Petrović

Tisak: GMG GRAF, Sesvete

Temeljem mišljenja Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od 20. 2. 1996. Glasilo SUH-a je, kao proizvod iz članka 18. točka 13. Zakona o porezu na promet, oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Cjenik oglasnog prostora (glasilo SUH-a i web stranica www.suh.hr): za jednu stranicu 4.000 kn; za pola stranice 3.000 kn i za četvrtinu stranice 2.000 kn.

Kredit u mirovini - da ili ne?

halo,
nazvali smo

U posljednjih nekoliko godina na bankarskom tržištu dogodila se poplava ponuda umirovljeničkih kredita. Dok su banke prije percipirale umirovljenike kao izrazito rizičnu skupinu, ipak su shvatile kako se radi o iznimno vrijednim klijentima koji dugovanja vraćaju na vrijeme i nerijetko štede...

Piše: Ana Kuzmanić

Tomislav je umirovljenik već tri godine, zasluženu mirovinu nakon 45 godina rada dočekao je u privatnoj građevinskoj tvrtki kao voditelj gradilišta. On, kao i većina umirovljenika u Hrvatskoj, nema dostatnu mirovinu za sve životne troškove te, ako želi uložiti u održavanje stana, mora podići kredit. „Supruga još uvijek nije u mirovini, ali njena primanja su manja od mojih, ima minimalnu plaću, a moja mirovina iznosi 3.500 kuna. Već duže vrijeme razmišljamo o promjeni prozora kako bismo uštedjeli na grijanju, a time i podigli malo vrijednost stana. Kako nemamo dovoljno sredstava da bi to platili od naših primanja, morat ću podignuti kredit“, govori nam Tomislav.

Kako kaže, svugdje vidi oglase koji „vrište“ o povoljnim kreditima bez jamaca, s niskim kamatama i mjesečnim otplatama, ali jasno mu je da je riječ o tzv. zelenaškim kreditima koji upravo ciljaju na umirovljenike ili nezaposlene, kojima ozbiljne banke ne bi odobrile tolike iznose kredita uz povoljne kamate. Nažalost, veliki je broj onih koji su „upali u zamku“ i uzeli zelenaške kredite koji su im donijeli samo dodatne brige i trošak. Tomislav je upravo zbog takvih brojnih priča odlučio dobro istražiti koje banke nude najpovoljnije umirovljeničke kredite. Zamolio nas je za pomoć. Što nude Addiko banka, Erste & Steiermärkische banka, Hrvatska poštanska banka, Raiffeisen, Zagrebačka te Banka splitsko-dalmatinska (BSD)?

Krediti samo za mlade umirovljenike

Sve banke umirovljenicima nude nenamjenske gotovinske kredite, i to uglavnom u kunama, pogotovo nakon afere s kreditima u švicarskim francima. Ali, svi krediti su u ograničenim iznosima, s uvjetom da korisnik kredita u trenutku otplate zadnje rate ne bude stariji od 75 godina. Iznimke su Erste banka - gdje korisnik ne smije biti stariji od 78 godina do otplate zadnje rate te Zagrebačka banka koja je tu dobnu granicu podignula na 84 godine. Kao jedini kriterij

za ocjenu kreditne sposobnosti u svim slučajevima razmatra se visina mirovine, a ona ne smije biti niža od 1.500 kuna. Tako, primjerice, ako Tomislav želi podignuti kredit u Hrvatskoj poštanskoj banci, s maksimalnim iznosom od 45 tisuća kuna i s najdužim rokom otplate od 7 godina, onda će to morati napraviti već danas, jer će već iduće godine biti prestar za podizanje kredita.

Limitiran iznos, kratki rok otplate, visoke kamate

Maksimalni iznosi kojima se umirovljenici mogu zadužiti poprilično su limitirani i u rasponu su od 20 tisuća kuna (koliko nudi Raiffeisen) do 75 tisuća kuna (koliko nudi BSD). Od provjerenih banaka, jedino BSD nudi mogućnost zaduživanja do 150 tisuća kuna, ali uz uvjet jednog kreditno sposobnog jamca ili hipoteke na nekretninu. Rokovi zaduživanja uglavnom su slični - kreću se od godine do sedam godina. Iznimke su Zagrebačka banka koja nudi najniži rok otplate od 10 mjeseci, dok BSD nudi najviši rok otplate od deset godina.

Kamate su kod svih banaka razmjerno visoke, znatno više od onih koje se nude kod drugih vrsta kredita za mlade osobe. Svakako je razlika uzimate li kredit u kunama ili eurima, odnosno ako uzmete kredit u Zagrebačkoj banci, koja jedina nudi kredit u eurima, kamata će uz valutnu klauzulu iznositi relativno niskih 6,95 posto. Od ostalih banaka najpovoljniju kamatu nudi HPB s 7,17 posto ako ste klijent banke, slijedi je Raiffeisen s fiksnom kamatom od 7,25 posto ako ste njihov klijent, Zagrebačka sa 7,45 posto, Erste s 8,73 posto, Addiko s 8,74 posto te BDS s najvišom fiksnom kamatom od 9,17 posto. Također je važno naglasiti kako su kamate s vremenom pale, jer su na početku prvog vala umirovljeničkih kredita iznosile i do 10 posto. Ovo bi, dakle, bile povoljne kamate, iako austrijski umirovljenik takve kredite dobiva za upla niže!

Pravo na ovrhu i druge instrumente „osiguranja“

Osim samih iznosa kredita, stopa, rokova otplate, jako su bitni uvjeti za podizanje kredita. Kao što smo već naglasili, važno je da osoba koja podiže kredit ima mirovinu veću od 1.500 kuna. Unatoč tome što je to jako mali iznos mirovine, bankama je i to prihvatljivo, jer umirovljenici, za razliku od dijela zaposlenih osoba, imaju stabilna i stalna primanja. Osim Addiko banke, u kojoj možete podići kredit bez jamaca, depozita i potvrde javnog bilježnika o zaduženju, sve navedene banke traže Izjavu o zapljeni po pristanku dužnika i Zaduznicu uz solemnizaciju kod javnog bilježnika. BDS traži i jednog kreditno sposobnog jamca ili hipoteku na nekretninu ako osoba podiže kredit veći do 75 tisuća kuna. Vrlo važno, sve banke ističu kako imaju pravo „zatražiti i dodatne instrumente osiguranja“ što znači da bez obzira na oglašavanje kredita „bez jamaca, zadužnica ovjerenih kod javnog bilježnika“ i slično banka uvijek zadržava pravo za poduzimanje dodatnih pravnih mjera ako kredit ne možete vratiti.

Ništa bez detaljnog informiranja!

Iako vam se pojedina ponuda kredita može činiti povoljna, uvijek se detaljno informirajte o svim uvjetima kredita i ne oslanjajte se isključivo na informacije iz banke. Pogotovo nemojte vjerovati oglašima na tramvajskim stanicama, letcima i oglasima sa sitnim slovima. Sjetite se da su upravo banke bile te koje dužnicima u švicarskim francima nisu dale sve informacije o kreditima što je u konačnici i dovelo ogroman broj ljudi u dužničko ropstvo. Ako je potrebno otidite u banku nekoliko puta, pitajte sva pitanja koja vam padnu na pamet i dobro razmislite koliki kredit ćete uzeti i na koliko vremena. Također danas postoje različite udruge poput Udruge za zaštitu potrošača ili Udruge Franak, koje vam mogu dodatno razjasniti nejasnoće vezano za kredite, dati odgovore na pitanja koje nećete dobiti u banci. Iako je danas relativno lako uzeti kredit, zapamtite da je to odluka koja se ne donosi olako i ne bez potpunih informacija. Oprez, jer poslije je kasno!

Svaka treća osoba starija od 65 godina - siromašna!

Prema najnovijim podacima Eurostata Hrvatska je četvrta u Europi po siromaštvu starijih od 65 godina, s jednom od najvećih stopa nezaposlenosti mladih, a stopom rizika od siromaštva i socijalne isključenosti od čak 31,9 posto! Siromaštvo je globalni problem današnjice, a prema podacima Eurostata, samo u zemljama EU prošle je godine riziku siromaštva bila izložena gotovo četvrtina populacije, više od 122 milijuna ljudi. Državni zavod za statistiku RH objavio je prije nekoliko mjeseci detaljne rezultate istraživanja siromaštva i socijalne isključenosti u Hrvatskoj. Kombiniranjem Popisa stanovništva iz 2011. godine, koji nudi podatke o svim stanovnicima, ali sadrži ograničene podatke o njihovom blagostanju, bilo je potrebno kombinirati s istraživanjem koje nudi podatke o dohotku kućanstva. Time su po prvi puta za Hrvatsku dobiveni podaci o siromaštvu na svim razinama, tj. za svaku pojedinu županiju, gradove i čak općine.

Za Hrvatsku je procijenjen prag rizika od siromaštva za odraslu osobu u iznosu od 24.000 kuna godišnje te stopa rizika od siromaštva iznosi 19,2 posto. To znači da otprilike 823.000 osoba u Hrvatskoj ima dohodak ispod praga rizika od siromaštva, a najugroženije su osobe starije od 65 godina.

@vijești

HRVATSKA ZAJEDNICA ŽUPANIJA

Sastanak s ministricom Murganić

Radna skupina za zdravstvo i socijalnu skrb Hrvatske zajednice županija krajem listopada inicirala je sastanak s ministricom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Nadom Murganić kako bi razgovarali o aktualnim pitanjima iz područja socijalne skrbi. Jedna od tema su i domovi za starije i nemoćne, odnosno rasprava o Odluci za decentralizirana sredstva u 2017. godini. Naime, radna skupina istaknula je kako je novi Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga nejasan i preopširan te je zaključeno kako je bolji dosadašnji pravilnik koji se odnosio samo na obiteljske domove. Predstavnici Hrvatske

zajednice županija stoga će na idućem sastanku raspravljati i o donošenju novog, jasnijeg i za primjenu praktičnijeg Pravilnika. Nadalje, država-žnim uspostaviti redovitu suradnju s Ministarstvom po svim pitanjima koja su od značaja za djelokrug županija u područjima zdravstva i socijalne skrbi, a posebice kod donošenja zakona i drugih propisa.

JEDINSTVENI CENTAR ZA NAKNADE

I ova Vlada odgodila uspostavu centra za naknade

Vlada ponovo odgađa uspostavu Jedinog centra za naknade (JCN) koji je trebao zaživjeti u tijelima državne uprave i preko kojeg bi se isplaćivale sve naknade u sustavu

socijalne skrbi. JCN je trebao otpočeti s radom u lipnju ove godine, no bivša Vlada Tihomira Oreškovića odgodila je formiranje tog centra za ožujak iduće godine. Već je u proljeće 2016., kada se krenulo u izmjene i dopune Zakona o socijalnoj skrbi bilo poprilično jasno da rok uspostave JCN-a s prvim danom ožujka 2017. godine neće biti ispoštovan. Sada se to i potvrdilo jer nova Vlada, novim izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (koje se nalaze u javnom savjetovanju do 27.1.2017.), predlaže odgodu formiranja JCN-a do početka svibnja 2018. godine.

Jedinstveni centar za naknade sastavni je dio Nacionalnog plana reformi usuglašenog s Europskom komisijom. Preko tog jedinstvenog centra trebalo bi „prolaziti” sedamdesetak različitih naknada koje se isplaćuju različitim korisnicima. Prva naknada koja je trebala ući u JCN je Zajamčena minimalna naknada (ZMN), uvedena prije nešto više od dvije godine. Riječ je o naknadi koja je objedinila pomoć za održavanje koja je u nadležnosti socijale, opskrbninu koja je u nadležnosti Ministarstva branitelja te produženu novčanu naknadu za određene kategorije nezaposlenih osoba što je naknada iz sustava rada. Nakon toga postupno bi se u JCN uključivale i sve druge naknade, primjerice dječji doplatok, naknada za stanovanje, troškove ogrjeva, jednokratne naknade. Od toga, do daljnjega, ništa.

ZAPAMTITE: Zajamčena minimalna naknada

Zajamčena minimalna naknada je pravo u sustavu socijalne skrbi usmjereno ublažavanju siromaštva, a priznaje se samcima i kućanstvima koji nemaju sredstva za uzdržavanje u visini propisanoj Zakonom o socijalnoj skrbi. Pravo na zajamčenu minimalnu naknadu priznaje se rješenjem centra za socijalnu skrb, a osnovica za izračun naknade određuje se odlukom Vlade RH te ona trenutno iznosi 800 kuna.

Visina zajamčene minimalne naknade ovisi o tipu kućanstva u kojemu osoba živi i od radne sposobnosti osobe kad živi sama, pa maksimalni mjesečni iznos može biti - 800 kuna za radno sposobnog samca, 920 kuna za radno nesposobnog samca, 480 kuna za odraslog člana kućanstva, 320 kuna za dijete te 800 kuna za samohranog roditelja.

Iznos zajamčene minimalne naknade za kućanstvo ne može biti veći od bruto iznosa minimalne plaće u Hrvatske (3.276 kn). Zajamčena minimalna naknada priznaje se od dana podnošenja zahtjeva, odnosno od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a isplaćuje se mjesečno. Naknada se može priznati u cijelosti ili djelomično u naravi i to u situacijama ako centar utvrdi da postoji vjerojatnost da korisnik neće koristiti naknadu za podmirivanje osnovnih životnih potreba.

Pravo na zajamčenu minimalnu naknadu ukida se ako centar praćenjem materijalnih i drugih socijalnih prilika korisnika utvrdi da su te prilike znatno povoljnije od onih koje se mogu osigurati na temelju priznatog prava na zajamčenu minimalnu naknadu. Korisnik kojemu je priznato pravo na zajamčenu minimalnu naknadu dužan je centru prijaviti svaku promjenu koja utječe na daljnje korištenje ili na visinu naknade odmah, a najkasnije u roku od osam dana od nastanka promjene.

Zajamčena minimalna naknada ne priznaje se samcu ili kućanstvu u slučajevima, ako:

- samac ili član kućanstva ima u vlasništvu drugi stan ili kuću osim stana ili kuće koje koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za podmirivanje osnovnih životnih potreba, poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti te vrijedne pokretnine (plovila, umjetnička djela i sl.)
- je samac ili član kućanstva vlasnik imovine koju bi mogao koristiti ili prodati bez ugrožavanja osnovnih životnih potreba i time osigurati sredstva u iznosu zajamčene minimalne naknade propisane Zakonom,
- je samac ili član kućanstva vlasnik osobnog registriranog vozila, osim ako vozilo služi za prijevoz samca ili člana kućanstva korisnika prava po osnovi invaliditeta, starije i nemoćne teško pokretne osobe ili po procjeni stručnog radnika centra radi prometne izoliranosti,
- samac ili član kućanstva koristi osobno registrirano vozilo u vlasništvu druge pravne ili fizičke osobe
- je osoba sklopila ugovor o dosmrtnom ili doživotnom uzdržavanju kao primatelj uzdržavanja
- radno sposobna osoba nije evidentirana kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje
- može osigurati uzdržavanje po drugoj osnovi.

TREĆA DOB U BROJKAMA

HRVATSKA IZDVAJA MANJE ZA SOCIJALNU ZAŠTITU OD PROSJEKA EU-A

Hrvatska sa svojih 21,6 posto BDP-a u prosjeku znatno manje izdvađa za socijalnu zaštitu nego što je prosjek 28 država Europske unije (EU), pokazuju podaci Eurostata. Izdaci na socijalnu zaštitu u EU-u od 2011. do 2014. neznatno su porasli - s 28,3 posto BDP-a 2011. na 28,7 posto BDP-a u 2014., pri čemu s 34,3 posto najviše izdvađa Francuska. Hrvatska s 21,6 posto zaostaje za prosjekom, a u odnosu na 2013. za socijalnu zaštitu je izdvajala 0,4 posto BDP-a manje. Hrvatska je negdje oko prosjeka izdavanja za socijalnu zaštitu pet srednjoeuropskih zemalja (Slovenija, Mađarska, Češka, Poljska i Slovačka), koje su joj najslbližije po povijesnom naslijeđu, ali i po razini razvijenosti. Veću razinu izdavanja od Hrvatske ima Slovenija (24,1 posto), dok Češka, Poljska, Slovačka i Mađarska izdvajaju tek malo manje od Hrvatske.

KAKO DO PRAVA - PITAJTE NAS!

Kako do zajamčene minimalne naknade?

PITANJE: Poštovani, već duže ne radim, povremeno odradim neki posao jer sam ostala bez ikakvih primanja. Prema informacijama koje posjedujem imam pravo na zajamčenu minimalnu naknadu, ali ne znam koju točno dokumentaciju trebam predati za ostvarenje zahtjeva. Ljubazno Vas molim da mi odgovorite. (A.Š, Karlovac)

ODGOVOR: Za odobrenje zahtjeva i sva druga pitanja vezano za zajamčenu minimalnu naknadu se morate obratiti nadležnom centru za socijalnu skrb koji će vas uputiti u čitavu proceduru. Kako bi podnijeli zahtjev potrebno je priložiti: presliku osobne iskaznice, rodne listove za sve članove kućanstva, potvrdu o primanjima u prethodna tri mjeseca (plaća, mirovina, naknade HZMO-a, za nezaposlene, za žrtve rata...), potvrde o visini dohotka iz porezne uprave za sve članove obitelji, uvjerenje iz katastra o posjedovanju imovine za sve punoljetne članove obitelji, grunтовni izvadak, uvjerenje o redovitoj prijavi Zavodu za zapošljavanje za sve odrasle radno sposobne članove obitelji, u slučaju primanja ili davanja uzdržavanja posljednju sudsku presudu ili pismeni sporazum o doprinosu za uzdržavanje te medicinsku dokumentaciju o primarnoj bolesti.

* * *

! Pozivamo čitatelje da nam šalju pitanja u vezi socijalnih prava i usluga, kako bi ih ostvarili ili saznali kome se obratiti. Dobit će korisne upute.

Kako do dostojanstva - vodič za socijalna prava za starije osobe financiran je od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a za sadržaj je odgovoran isključivo Sindikat umirovljenika Hrvatske.

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U SIJEČNJU 2017.

Iz sadržaja:

- Novi članovi Upravnog vijeća HZZO-a

- Protokol III o slobodnom kretanju osoba između EU i Švicarske Konfederacije

- Dopunsko zdravstveno osiguranje

NOVOSTI

U OBVEZONOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

UPRAVNO VIJEĆE HZZO-A

Novi članovi Upravnog vijeća HZZO-a

29. prosinca 2016. godine, na zatvorenom dijelu 14. sjednice, Vlada Republike Hrvatske razriješila je dio dosadašnjih članova Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), Ljiljanu Vuletić, Dražena Grgurovića, prim. Milivoja Novaka, prof. dr. sc. Zorana Vataavuka, Tomislava Šimičevića i Damira Bojčića.

Novim članovima Upravnog vijeća HZZO-a Vlada Republike je imenovala prim. Stjepana Bačića i Editu Burčul kao predstavnike osiguranih osoba, prof. dr. sc. Dragu Prgometa i dr. sc. Dianu Delić-Brkljačić predstavnike davatelja zdravstvenih usluga - zdravstvenih radnika, Tomislava Dulibića kao predstavnika Ministarstva zdravstva i Damira Bojčića kao predstavnika HZZO-a.

PROTOKOL III O SLOBODNOM KRETANJU OSOBA IZMEĐU EU I ŠVICARSKOJ KONFEDERACIJE

Švicarska Konfederacija ratificirala je Protokol III o slobodnom kretanju osoba između EU i Švicarske Konfederacije, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2017. godine. Stupanjem na snagu ovog Protokola postupak ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja naših državljana u Švicarskoj, kao i obratno, u potpunosti se izjednačava s postupkom koji se primjenjuje u odnosima s drugim državama članicama EU.

Stoga osigurane osobe Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje od 1. siječnja 2017. godine pa nadalje mogu za vrijeme boravka u Švicarskoj koristiti zdravstvene usluge neodgodive naravi osnovom Europske kartice zdravstvenog osiguranja koju im je izdao HZZO. Na isti način švicarski osiguranici imaju pravo na neodgodivu zdravstvenu zaštitu za vrijeme boravka u Hrvatskoj, osnovom svoje Europske kartice zdravstvenog osiguranja.

Hrvatski državljani koji imaju švicarsku mirovinu, i koji su do sada bili obvezni sami plaćati doprinos za zdravstveno osiguranje, od navedenog datuma imaju pravo na reguliranje zdravstvenog osiguranja na teret nadležnog švicarskog zdravstvenog osiguravatelja.

Kako bi to pravo ostvarili, potrebno je kontaktirati švicarskog osiguravatelja radi izdavanja potvrde E 121, a zahtjev za izdavanje spomenute potvrde moguće je uputiti i posredstvom nadležnog regionalnog ureda odnosno područne službe HZZO-a.

DOPUNSKO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Rukovodeći se iskazanom zainteresiranošću umirovljeničke populacije za dopunskim zdravstvenim osiguranje, gdje i kako se osigurati te što sve pokriva polica dopunskog zdravstvenog osiguranja, u nastavku dajemo prikaz dopunskog zdravstvenog osiguranja koje provodi HZZO.

Dopunsko zdravstveno osiguranje je vrsta dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, ustanovljenog Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 85/06., 150/08. i 71/10.), koje se, u skladu s istim Zakonom, ugovara kao dugoročno osiguranje, a najmanje u trajanju od godine dana.

Dopunskim zdravstvenim osiguranjem osigurava se pokriće sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja koje je u skladu s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 80/13. i 137/13. - ZOZO) obvezna snositi osigurana osoba HZZO-a.

Dopunsko zdravstveno osiguranje koje provodi HZZO ostvaruje se sklapanjem ugovora između osobe starije od 18 godina života i HZZO-a, a ugovor mogu sklopiti samo osobe koje u času sklapanja potonjeg imaju utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju u skladu sa Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Stoga se gubitkom statusa osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju gubi i status osiguranika u dopunskom zdravstvenom osiguranju.

Polica dopunskog zdravstvenog osiguranja

Policom dopunskog zdravstvenog osiguranja koju je osigurana osoba HZZO-a ugovorila s HZZO-om osigurava se pokriće sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja utvrđene člankom 19. stavkom 3. i 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, odnosno pokriće sudjelovanja u

troškovima zdravstvene zaštite utvrđene u visini od 20 posto pune cijene zdravstvene zaštite, odnosno najmanje u iznosu postotka proračunske osnovice za izvršenu zdravstvenu zaštitu kako slijedi:

1. specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, uključujući dnevnu bolnicu i kirurške zahvate u dnevnoj bolnici, osim ambulantne fizikalne medicine i rehabilitacije - 0,75 posto proračunske osnovice, odnosno 25,00 kuna,
2. specijalističku dijagnostiku koja nije na razini primarne zdravstvene zaštite - 1,50 posto proračunske osnovice, odnosno 50,00 kuna,
3. ortopedska i druga pomagala utvrđena osnovnom listom ortopedskih i drugih pomagala - 1,50 posto proračunske osnovice, odnosno 50,00 kuna,
4. specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u ambulantnoj fizikalnoj medicini i rehabilitaciji i za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u kući - 0,75 posto proračunske osnovice po danu, odnosno 25 kuna po danu,
5. liječenje u drugim državama članicama i trećim državama sukladno propisima Europske unije, međunarodnom ugovoru, Direktivi 2011/24/EU, Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i općem aktu Zavoda, ako propisima Europske unije, odnosno međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno,
6. troškove bolničke zdravstvene zaštite - 3,01 posto proračunske osnovice po danu, odnosno 100,00 kuna po danu,
7. dentalna pomagala utvrđena osnovnom listom dentalnih pomagala za odrasle osobe od 18 do 65 godina starosti - 30,07 posto proračunske osnovice, odnosno 1.000,00 kuna,
8. dentalna pomagala utvrđena osnovnom listom dentalnih pomagala za odrasle osobe starije od 65 godina - 15,03 posto proračunske osnovice, odnosno 500,00 kuna.

Policom HZZO osigurava i sudjelovanje u pokrivenosti troškova zdravstvene zaštite u visini od 0,30 posto od proračunske osnovice (10,00 kuna) za:

1. zdravstvenu zaštitu pruženu kod izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite: obiteljske (opće) medicine, ginekologije i dentalne medicine, sukladno općem aktu Zavoda,
2. izdavanje lijeka po receptu.

Najviši iznos sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite koji se osigurava dopunskim zdravstvenim osiguranjem po jednom ispostavljenom računu za izvršenu zdravstvenu zaštitu iznosi 60,13 posto proračunske osnovice, odnosno 2.000,00 kuna.

Proračunska osnovica za 2017. godinu sukladno članku 20. stavku 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 201. godinu ("Narodne novine" broj 139/12. i 53/13.) iznosi 3.326,00 kuna.

Cijena police

Cijena police dopunskog zdravstvenog osiguranja kojeg provodi HZZO iznosi 840,00 kuna godišnje, odnosno 70,00 kuna mjesečno.

Za pristupačnu cijenu premije od 70 kuna mjesečno dopunsko zdravstveno osiguranje HZZO-a osigurava svojim osiguranicima, uz korištenje iskaznice dopunskog zdravstvenog osiguranja, bezgotovinsko plaćanje sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite kod ugovornih pružatelja zdravstvene zaštite HZZO-a diljem cijele Republike Hrvatske i to:

1. 25,00 kuna za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, uključujući dnevnu bolnicu i kirurške zahvate u dnevnoj bolnici
2. 50,00 kuna za specijalističku dijagnostiku koja nije na razini primarne zdravstvene zaštite
3. 50,00 kuna za ortopedska i druga pomagala utvrđena osnovnom listom ortopedskih i drugih pomagala
4. 25,00 kuna po danu za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u ambulantnoj fizikalnoj medicini i rehabilitaciji i za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u kući
5. 100,00 kuna po danu za troškove bolničke zdravstvene zaštite
6. 1000,00 kuna za dentalna pomagala utvrđena osnovnom listom dentalnih pomagala za odrasle osobe od 18 do 65 godina starosti
7. 500,00 kuna za dentalna pomagala utvrđena osnovnom listom dentalnih pomagala za odrasle osobe starije od 65 godina
8. 10,00 kuna za zdravstvenu zaštitu kod izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite: obiteljske (opće) medicine, ginekologije i dentalne medicine, sukladno općem aktu Zavoda
9. 10,00 kuna za izdavanje lijeka po receptu.

Pored navedenoga policom dopunskog zdravstvenog osiguranja osigurali ste si i pokriće troškova koje ste imali na ime sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite korištene u inozemstvu na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja.

Kako ugovoriti policu dopunskog zdravstvenog osiguranja HZZO-a

Online: Putem web shopa dopunskog zdravstvenog osiguranja u samo četiri koraka - samo osobe koje posjeduju napredni elektronički potpis.

Osobno: Osobno u svim regionalnim uredima, područnim službama i ispostavama HZZO-a.

Poštom: Slanjem pisane ponude za sklapanje ugovora o dopunskom zdravstvenom osiguranju na adresu HZZO-a - obrazac se može preuzeti na web stranicama HZZO-a.

Poslodavac: Posredno preko poslodavca.

Razdoblje osiguranja

Polica HZZO dopunskog zdravstvenog osiguranja izdaje se na rok od godinu dana s mogućnošću automatskog produženja na sljedeće ugovorno razdoblje od godinu dana.

Navedeno znači da će se istekom ugovornog razdoblja od godinu dana ugovor smatrati važećim i za naredno ugovorno razdoblje od jedne godine pod istim uvjetima po kojim je sklopljen, ako se osiguranik prije isteka ugovorenog razdoblja pisano ne izjasni da ne želi produženje sklopljenog ugovora.

Policu dopunskog zdravstvenog osiguranja može ugovoriti i poslodavac

Pravo na dopunsko zdravstveno osiguranje na teret proračuna imaju samci s prihodom nižim od 1.939,39 kn mjesečno u prethodnoj godini

Iznimno, za osiguranike koji ostvaruju plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske ugovorno razdoblje od jedne godine, ponovo se utvrđuje postojanje uvjeta za stjecanje navedenoga prava. Ove uvjete utvrđuje HZZO po službenoj dužnosti, a ako su isti HZZO-u nedostupni, dokaz o ispunjenju uvjeta dužan je predočiti osiguranik, najkasnije do isteka tekućeg ugovornog razdoblja.

Dopunsko zdravstveno osiguranje na teret proračuna Republike Hrvatske

U skladu s člankom 14.a Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju sredstva za premiju dopunskog zdravstvenog osiguranja koje provodi HZZO osiguravaju se u državnom proračunu za sljedeće osiguranike:

1. osigurane osobe s invaliditetom koje imaju 100 posto oštećenja organizma, odnosno tjelesnog oštećenja prema posebnim propisima, osobe kod kojih je utvrđeno više vrsta oštećenja te osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili psihičkom bolešću zbog kojih ne mogu samostalno izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi sukladno propisima o socijalnoj skrbi
2. osigurane osobe darivatelje dijelova ljudskog tijela u svrhu liječenja
3. osigurane osobe dobrovoljne davatelje krvi s više od 35 davanja (muškarci), odnosno s više od 25 davanja (žene)
4. osigurane osobe redovite učenike i studente starije od 18 godina
5. osigurane osobe čiji prihod po članu obitelji u prethodnoj kalendarskoj godini ne prelazi prihodovni cenzus utvrđen člankom 14.b istoga Zakona.

Prihodovni cenzus

Pravo na plaćanje premije dopunskoga zdravstvenog osiguranja iz sredstava državnog proračuna ostvaruju osiguranici kojima ukupan prihod u prethodnoj kalendarskoj godini, iskazan po članu obitelji, mjesečno nije veći od 45,59 posto proračunske osnovice, odnosno 1.516,32 kune.

Iznimno, osiguranik samac ima pravo na plaćanje premije iz sredstava državnog proračuna ako njegov prihod u prethodnoj kalendarskoj godini nije veći od 58,31 posto proračunske osnovice, odnosno 1.939,39 kuna mjesečno.

Prihod

Pod prihodom smatraju se svi primici koje obitelj ostvari na ime dohotka od nesamostalnog rada, dohotka ili dobiti od samostalne djelatnosti, primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak, imovine i imovinskih prava,

kapitala, osiguranja te svi drugi primici ostvareni prema posebnim propisima.

U prihod se uračunavaju i naknada za vrijeme privremene nesposobnosti, odnosno spriječenosti za rad, novčana potpora sukladno Zakonu o roditeljskim potporama osim jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete, novčana naknada za slučaj nezaposlenosti, stalna pomoć, pomoć za podmirenje troškova stanovanja, doplatka za pomoć i njegu, osobna invalidnina, naknada do zaposlenja, doplatka za djecu, ortopedski doplatka, opskrbnina i obiteljska invalidnina ostvareni prema posebnim propisima.

Prihod se umanjuje za iznos koji na temelju propisa o obitelji član obitelji plaća za uzdržavanje osobe koja nije član te obitelji.

Dohodak

Pod dohotkom u smislu Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju smatra se:

- plaća i drugi oporezivi primici za rad ostvareni od poslodavca (tuzemnog ili inozemnog) umanjena za izdatke prema propisima o porezu na dohodak
- mirovina od tuzemnog ili inozemnog isplatitelja
- dohodak od samostalne djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja ili poljoprivrede i šumarstva prije svih umanjena dohotka i bez umanjena dohotka za gubitak iz ranijih godina
- dobit ostvarena od samostalne djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja ili poljoprivrede i šumarstva prije svih umanjena dobiti i bez umanjena dobiti za gubitak iz ranijih godina
- dohodak s osnove primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak
- dohodak od imovine i imovinskih prava
- dohodak od iznajmljivanja soba i postelja turistima od kojega se plaća porez na dohodak u paušalnom iznosu,
- dohodak od dividenda i udjela u dobiti
- dohodak od osiguranja te
- dohodak od povrata doprinosa plaćenih na dio osnove koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa.

Obitelj

Pod obitelji u smislu Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju smatraju se bračni i izvanbračni drug te ostali članovi obitelji koji u skladu s člankom 10. Zakona obveznom zdravstvenom osiguranju mogu steći status osigurane osobe - člana obitelji osiguranika, a koji žive u zajedničkom kućanstvu, neovisno o tome jesu li zdravstveno osigurani kao članovi obitelji, jesu li sposobni za samostalan život i rad i imaju li sredstva za uzdržavanje.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB
www.hzzo.hr

Za nakladnika: v. d. ravnatelja mr. sc. Fedor Dorčić, dr. med. spec.
Urednice priloga: Jasenka Pap, dipl. iur., Nevenka Mirković, dipl. iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

info.HZMO

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE

Zagreb, siječanj 2017., godina X., br. 1

Imenovani novi članovi Upravnog vijeća HZMO-a

Na 11. sjednici Vlade Republike Hrvatske, održanoj 14. prosinca 2016, razriješeni su neki od dosadašnjih članova Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Na istoj sjednici imenovan je dio novih članova Upravnoga vijeća Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje, koji se imenuju na prijedlog ministra nadležnog za mirovinski sustav, na prijedlog udruga umirovljenika te Gospodarsko-socijalnog vijeća iz redova poslodavaca i predstavnika radnika Zavoda.

Razriješeni su Ivanka Kukin, Lidija Hraštić Novak dr. med, dr.sc. Natalija Marinković, Josip Kovačić, Lidija Horvatić i Željka Frgačić.

U Upravno vijeće imenovani su doc. dr.sc. Marko Primorac, Mirela Kovač Jagar, Melita Čičak, Josip Kovačić, mr.sc. Lidija Horvatić i Višnja Stanišić.

Stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju

Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju donesen je na sjednici Hrvatskog sabora održanoj 9. prosinca 2016., objavljen je u Narodnim novinama broj 120/16, a stupio je na snagu 1. siječnja 2017.

Ovim Zakonom ukinut je institut razdvajanja mirovina kojim su se mirovine ostvarene prema posebnim propisima po povoljnijim uvjetima razdvajale na dio mirovine koji proizlazi iz radnog staža i na tzv. 'povoljniji dio'.

Ubuduće će se sve mirovine i mirovinska primanja usklađivati na isti način, primjenom jedinstvene aktualne vrijednosti mirovine za izračun mirovina (čl. 88. ZOMO-a).

Sve više banaka obavještava korisnike o obračunatim ustegama iz mirovinskih primanja

Radi obavještavanja korisnika o ustegama/ovrhama obračunatim iz mirovinskih primanja Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) od studenoga 2015. poslovnim bankama dostavlja podatke o obračunatim ustegama/ovrhama iz mirovinskih primanja korisnika kako bi ih banke stavile na raspolaganje korisnicima putem „Obavijesti o ustegama iz mirovinskih primanja“.

U razdoblju od studenoga 2015. do studenoga 2016., od 25 poslovnih banaka preko kojih se isplaćuju mirovinska primanja, 18 banaka kontinuirano obavještava korisnike o ustegama (BKS Banka d.d., Addiko banka d.d., Imex banka d.d., Istarsko kreditna banka d.d., Kentbanka d.d., Kreditna banka d.d., Samoborska banka d.d., Slatinska banka d.d., Vaba banka d.d., Karlovačka banka d.d., Veneto banka d.d., Jadranska banka d.d., OTP banka d.d., Podravska banka d.d., Hrvatska poštanska banka d.d., Croatia banka d.d., Erste&Steiermärkische banka d.d. i Banka Kovanica d.d.).

S ostalim bankama, među kojima su: Privredna banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d., Raiffeisenbanka d.d., Sberbanka d.d., Societe Generale - Splitska banka d.d., Partner banka d.d. i Primorska banka d.d., Zavod kontinuirano provodi aktivnosti vezane uz obavještavanje korisnika o ustegama na mirovini te se očekuje da će i navedene banke započeti obavještavati korisnike u najkraćem mogućem roku.

Svota prosječne mjesečne isplaćene neto plaće po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za razdoblje siječanj – kolovoz 2015. iznosila je 5.693,00 kune te se primjenjuje od siječnja 2016. pri izračunu dijela

mirovinskih primanja izuzetih od ovrhe.

Od 1. siječnja 2017. za izračun dijela mirovinskih primanja izuzetih od ovrhe koristit će se svota prosječne mjesečne isplaćene neto plaće po zaposlenome u pravnim osobama R Hrvatske u iznosu od 5.664,00 kn.

Ostvarivanje prava na starosnu mirovinu

Pravo na starosnu mirovinu stječe osiguranik kada navrší 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža (uvjeti na snazi do 31. prosinca 2030. - članak 33. ZOMO-a).

U prijelaznom razdoblju od 2014. do 2029. godine žene ostvaruju pravo na starosnu mirovinu prema povoljnijim uvjetima, s nižom starosnom dobi.

U razdoblju od 1. siječnja 2031. do 31. prosinca 2037., i muškarcu i ženi, uvjet starosne dobi za starosnu mirovinu povećava se za tri mjeseca svake godine, a od 1. siječnja 2038. pravo na starosnu mirovinu ima osiguranik kada navrší 67 godina života i 15 godina mirovinskog staža, dakle bez obzira na spol. Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ima osiguranik kada navrší 60 godina života i 41 godinu staža osiguranja (članak 35. ZOMO-a).

U 41 godinu staža osiguranja uračunava se staž osiguranja, ne i posebni staž (vrijeme provedeno, primjerice, u "domobranima"). Ova mirovina određuje se bez smanjenja – tzv. penalizacije.

Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranikane može steći osiguranik koji ispunjava uvjete za redovitu starosnu mirovinu, odnosno koji ima navršenih 65 godina života (muškarac), a 61 godinu i tri mjeseca u 2015. godini, 61 godinu i šest mjeseci u 2016. godini, 61 godinu i devet mjeseci u 2017. godini (žena) - uvjeti za starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju za žene.

KORISNICI MIROVINA - u prosincu 2016.

VRSTE MIROVINA	UKUPAN BROJ KORISNIKA	PROSJEČNE SVOTE MIROVINA
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO		
Starosna mirovina	501 863	2.477,78 kn
Starosna mirovina za dugogodišnje osiguranike - čl. 35. ZOMO	14 468	3.379,12 kn
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO	86 541	2.164,92 kn
Prijevremena starosna mirovina	179 272	2.340,97 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO	156	2.575,55 kn
Invalidska mirovina	129 950	1.843,17 kn
Obiteljska mirovina	227 536	1.880,84 kn
UKUPNO - ZOMO	1 139 786	2.252,44 kn
Prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba - DVO, PS, OSO		
Ukupno	14 424	3.481,99 kn
Prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - ZOPHDDR		
Ukupno	71 923	5.066,95 kn
Prema Ugovoru između RH i BiH o suradnji na području prava stradalnika rata u BiH koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji - HVO		
Ukupno	6 826	2.792,21 kn
SVEUKUPNO	1 232 959	2.433,99 kn
PROSJEČNA MIROVINA (ZOMO) bez međun. ugovora - isplata u prosincu 2016. -	Iznos u kunama	Njen udio u plaći za listopad 2016. (5.642 kn)
Prosječna mirovina za studeni 2016.	2.505,22 kn	44,40%
Prosječna ukupna starosna mirovina za studeni 2016.	2.753,33 kn	48,80%
Prosječna starosna mirovina za studeni 2016. s 40 i više godina m. staža	4.159,45 kn	73,72%
Korisnici mirovina - muškarci (45,74%)		563 933
Korisnici mirovina - žene (54,26%)		669 026
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika		1 : 1,18
Udio ukupnog broja korisnika mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO		14,82%
Udio broja korisnika starosnih mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO		19,74%
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO		30 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO		70 godina
Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja		3.083.000.000 kn

Od obrade mirovina za studeni 2016. (isplata u prosincu 2016.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Zakon o mirovinskom osiguranju, NN br. 157/13) obustavljena je isplata mirovine za 1 554 korisnika (31 korisnik mirovine s prebivalištem u RH i 1 523 u inozemstvu).

Uređuje i grafički priprema:
Odjel za odnose s javnošću HZMO
A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb

www.mirovinsko.hr
e-mail: urednistvo@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168

Radni posjet Termama Laktaši

Sindikata umirovljenika Hrvatske je za Povjereništvo SUH-a Zagreb i Zagrebačku županiju organizirao 30. studenog 2016. godine radni posjet Termama Laktaši. Autobus s dvadesetak predstavnika krenuo je prema Okučanima i nakon tri sata vožnje stigao na odredište - hotel San u mjestu Laktaši.

Pred hotelom je SUH-ovce srdačno dočekala direktorica Mirjana Čomić sa svojim suradnicima te ih počastila pićem dobrodošlice i kavom. Čomić ih je upoznala sa svojim timom i predstavila bogat program ponude za 2017. godinu. Program se sastoji od smještaja u moderno uređenom hotelu s četiri zvjezdice, obogaćenom s različitim atraktivnim sadržajem poput bazena, saune, wellness masažom, Baleno paketima (posebni programi kreirani s ciljem liječenja ili oporavka), Bisernim izvorom (izvor termomineralne vode, oko 50 m od hotela poznatiji pod nazivom Stara Banja) i dostupnosti liječnika koji nakon pregleda odmah preporučuje odgovarajuću terapiju.

Kako ističe direktorica Čomić, termomineralna voda ima višestruko ljekovito djelovanje na organizam, zbog čega se koristi u svim terapijama: u balneoterapijske svrhe kao pomoćno ljekovito sredstvo i to kupanjem i pijenjem za preventivu i liječenje bolesti lokomotornog sistema, kardiovaskularnih bolesti, bolesti očiju, nervnih poremećaja, za tretman gerijatrijskih bolesti, kao i za rekreaciju i revitalizaciju. Hrana također prati visoku kategoriju hotela pa za doručak gostima nude obilan švedski stol, za ručak i večeru po tri menija od kojih je jedan obavezno vegetarijanski, a po potrebi gostiju pripremaju i posebne obroke.

Nakon smještaja u sobe i prezentacije programa, SUH-ovci su obišli uređenu Staru Banju koja se sada koristi za terapije te su s direktoricom turističkog ureda otišli u obilazak Laktaša, mjesta od oko pet tisuća stanovnika s bogatom poviješću i starinama poput ostataka rimskih termi.

Poslije večere pojedinci su se družili uz razgovor ili kartanje, dok su drugi otišli na bazen, saunu ili na masažu. Sutradan su se SUH-ovci uputili prema Banja Luci, a putem su se zaustavili kod samostana trapista cistercita Marija Zvijezda. Pater Franjo je prisutnima ispričao povijest samostana i mnoge druge zanimljivosti vezane uz trapiste. Izlet u Banja Luku započeo je panoramskim obilaskom grada - tvrđave Kastel, novoobnovljene džamije Ferhadije, Gospodske ulice, a bilo je malo vremena i za kupovinu na tržnici.

Već pomalo umorni od šetnje SUH-ovci su se odmorili uz prave banjalučke čevape Kod Muje, a čime ih je počastilo Povjereništvo SUH-a Zagreb, nakon čega su popili oproštajnu kavu s direktoricom Mirjanom Čomić. Po povratku u Zagreb, utisak i doživljaj svih članova bio je isti - ugodno i lijepo okruženje, kvalitetni sadržaji i odlična usluga, a posebno ih je oduševila direktorica Čomić koja se pobrinula da sve bude bespriječno organizirano. Terme Laktaši svakako su mjesto za sve one koji žele dobar i kvalitetan odmor. (Vesna Bečić)

CENTAR

Ples sa sjećanjem

Podružnica Centar, jedna od najstarijih podružnica SUH-a, svake godine prije božićnih blagdana organizira domjenak. S obzirom da prostorije podružnice nisu dovoljno velike da prime više od dvadesetak osoba, domjenak se uvijek održava u jednom zagrebačkom restoranu.

Podružnica Centar osnovana je prije više od 20 godina, pa je većina njenih članova starija, ali se ne daju. Uvijek se svi silno raduju zajedničkom ručku, ali i prepričavanju nekih ranijih događanja i sjećanja na druženja kada su bili u boljoj kondiciji za ples. Ove godine domjenak se održao u restoranu ugostiteljske škole Frankopan uz pratnju svirača koji su se „prihvatili posla“ odmah nakon jela. Plesačice i plesači, odjeveni decentno i ukusno, plesali su smireno, a mislima da su možda negdje drugdje, pa možda i čak s nekom drugom osobom. Neki sada žive sami, neki s djecom, a ima i nekoliko članova koji žive u domu za starije. Iako bolesna, predsjednica podružnice Nevenka Vrbanić, na domjenak je došla sretna jer su njeni zamjenici uspješno organizirali ovaj susret. (Biserka Budigam)

DONJA DUBRAVA

U čast Štefova!

U toplom i ugodnom ambijentu mjesnog odbora Ivan Mažuranić u Donjoj Dubravi, 27. prosinca 2016. podružnica SUH-a Donja Dubrava organizirala je posljednje druženje ove godine. Ovaj puta se okupio i veći broj članova nego što je običaj. Predsjednica Podružnice SUH-a Donja Dubrava Albina Benčec prigodno je poklonila Stjepanima, Štefovima i Štefama, koji su ovih dana slavili imendan, imendanski poklon. Večer je protekla u vedrom raspoloženju uz brojne zdravnice a na stolu je bilo puno kolača koje su ispekale vrijedne članice SUH-a Donja Dubrava.

PEŠČENICA

Djeca i umirovljenici zajedno

Sindikata umirovljenika Peščenica pridružio se O.Š. Dobriša Cesarić na božićnom sajmu koji se 16. prosinca 2016. godine održao u toj školi. Prodavali su se radovi koje su izradila djeca i vrijedne ruke članova i članica SUH-a. Sav prihod doniran je za djecu te škole čiji roditelji ne mogu platiti maturalac. Ujedinjena razdragana djeca, ali i odrasli - koji su tog dana postali djeca - uspjeli su prikupiti 1.433 kune za djecu slabijeg imovinskog stanja. Svakako, svi su zadovoljni jer je akcija u potpunosti uspjela tako da veselju SUH-ovaca i djece nikada nije kraj. (Mirjana Novčić)

Od Božića do kompjutora

Vrgorska podružnica Sindikata umirovljenika Hrvatske održala je 17. prosinca u svojim prostorijama tradicionalno božićno druženje i domjenak za članstvo, predstavničke gradske vlasti i medije. Na početku domjenka, predsjednik podružnice Miro Jović preuzeo je od gradonačelnika Ante Pranića dva osobna računala kao poklon gradske vlasti.

Računala će poslužiti za organizaciju tečaja poznavanja rada na računala koje će SUH organizirati za svoje umirovljenike tijekom 2017. godine. Kako je rekao predsjednik podružnice Jović, već su uspjeli pronaći nekoliko mladih Vrgorčana koji će volonter-

ski poučavati svoje starije sugrađane i tako ih informatički opismeniti. Gradonačelnik Pranić rekao je da će vrata gradske uprave uvijek biti otvorena za projekte građana treće životne dobi. Također je obećao da će učiniti sve da se cijena vode uskoro smanji, jer nedavno uvođenje naknade za razvoj vodne mreže najteže pada upravo umirovljenicima s niskim mirovinama. Blagajnica SUH-a Anka Vujčić u nastavku je predložila kratak izvještaj o radu organizacije kroz 2016. godinu. Rekla je da su se članovi na svojim redovitim tjednim druženjima sastali ukupno 43 puta u ovoj godini, bili su i na izletu u Banjoj Vrućici, izrađivali su brojne

rukotvorine i sudjelovali na svima sajmovima i drugim manifestacijama u gradu.

Dio druženja protekao je i radno. Naime, predstavnik Policijske uprave Splitsko-dalmatinske Milan Gašpar iz Splita održavao je predavanje o tome kako se zaštititi od kaznenih djela prijave u kojima su meta upravo umirovljenici. Uz asistenciju službenika Policijske postaje Vrgorac Borisa Vranješa upozorio je na slučajeve telefonskih prijevera gdje se od žrtava traži uplata određenih novčanih sredstva za potrebe članova obitelji koji su navodno nastradali u inozemstvu. Takva dva slučaja prijave zabilježena su i u Vrgorcu posljednjih mjeseci. Također, bilo je govora i o prijeverama na kućnom pragu i krađama koje razni lopovi izvršavaju nad umirovljenicima u velikim gradovima. Umirovljenici su upozoreni da nikakve osobne podatke ne daju preko telefona, kao ni novac te da uvijek provjeravaju radne iskaznice i značke službenih osoba koje im pokucaju na vrata (policajci, djelatnici HEP-a, inkasatori). Pozvani su da svaku sumnju u kazneno djelo prijave preko telefona, na kućnom pragu ili na ulici odmah prijave na 192.

Nakon završetka predavanja članovi SUH-a Vrgorac družili su se s pedesetak članova SUH-a Omiš koji su toga dana bili u turističkom posjetu Vrgorcu. Uz fritule i tople napitke, vrgorski i omiški umirovljenici nastavili su se družiti na Trgu branitelja. (Miro Jović)

PAZIN

Humano srce

Podružnica SUH-a Pazin tijekom prosinca organizirala je niz aktivnosti za svoje članove. Održano je desetak radionica decoupage tehnike, u sklopu kojih su vrijedni članovi i članice oslikali vaze, tanjure, kutije i slično. Predmeti s radionica bili su dio lutrije koju je podružnica organizirala u sklopu zabave povodom Sv. Nikole, zaštitnika Pazina. Na veselom druženju sudjelovalo je stotinjak članova i njihovih prijatelja, a čestitke i pozdrave uručio je i gradonačelnik Renato Krulčić koji je istaknuo kako prati rad i aktivnosti pazinskog SUH-a. Uz vesele zvukove Amigosa, članovi i članice pokazali kako se vole družiti i zabavljati do kasno u noć.

Humano srce SUH-ovci su pokazali i sudjelovanjem na božićnom sajmu u sklopu kojeg su prikupljali dobrovoljne priloge za potrebite članove, a svaki darivatelj dobio je i poklon - rad članova. Od prikupljenih sredstava kupljeni su pokloni za članove koje su SUH-ovci posjetili tijekom blagdana. SUH-ovci su tradicionalno obišli i sugrađane u domovima umirovljenika u Novigradu, Brkaču pokraj Motovuna te sugrađane u pazinskom Dnevnom boravku. „Radost na licima, stisak ruke i njihov osmijeh najveća su nagrada“, ističu SUH-ovci.

Prosinac su uveličali i prijatelji iz pobratimljenog talijanskog sindikata Portogruara. Njihov sekretar Bruno Penegai istaknuo je kako se vesele svakom susretu te je izrazio želju da se suradnja i dalje nastavi i obogaćuje novim aktivnostima. SUH-ovci će susret uzvratiti na proljeće kada slave desetu godišnjicu uspješne suradnje. (Gracijela Zović)

PODSLJEME

Ništa bez sarme

U prepunoj dvorani novouređenog društvenog doma Budrovec, uz pjesmu i ples te bogat program, SUH-ovci Podsljemena su sretno i veselo dočekali novu 2017. godinu. Uz bogati program dolazi i bogati jelovnik - kanapei, juha, odojak, mlinci, zapečeni grah i neizostavna novogodišnja sarma - koji su učinili doček još svečanijim i ljepšim. Uz dobro društvo, hranu i piće zabava je nastavljena do sitnih sati. (Ivan Ročić)

SAMOBOR & VRBOVEC

Kako dočekati „preuranjenu“ Novu?

Stotinjak članova i članica SUH-a Samobor i Vrbovec, u organizaciji Županijskog povjereništva SUH-a Zagrebačke županije, okupilo se 30. prosinca 2016. godine u restoranu Galerija Vrbovec kako bi zajedno dočekali „preuranjenu“ godinu. Samo iz Samobora odazvalo se tridesetak članova, a uz glazbu uživo i poznate vrbovečke specijalitete veselo društvo dočekalo je jutro stare godine. Pa nek' se tako i nastavi! (Zlatko Hrčić)

Božićna bajka

Doživjeti pravu božićnu bajku bio je cilj pedesetak članova splitskog SUH-a koji su 20. prosinca 2016. godine krenuli prema imanju obitelji Salaj pokraj Čazme. I doista je bila božićna bajka. Imanje je kao i uvijek bilo prekrasno okićeno s bezbroj šarenih lampica i božićnih ukrasa, što nikoga ne može ostaviti ravnodušnim. SUH-ovci su zabavu nastavili u hotelu Zagi u Oroslavju gdje su plesali, uživali u glazbi i hrani. Svoj put božićne bajke nastavili su potom u Zagrebu gdje su cijeli dan uživali na adventskim lokacijama. Posebno čarobno bilo je predvečer kada je pao mrak, a Zagreb, slično kao i imanje Salaj, zasjao s tisuću lampica. Prava božićna bajka koju svatko mora doživjeti. (Asja Tomin)

SIKIREVCI

Aktivnosti na sve strane

Tijekom 2016. godine podružnica Sikirevci, uz podružnice Zadubravlje i Slavonski Šamac, organizirala je izlete i druženja. Tako je više od 50 članova podružnice Slavonski Šamac u rujnu otputovalo na organizirano hodočašće u Međugorje. Dvodnevno putovanje proveli su Šamčani i Kruševčani odlično, iako je predsjednik podružnice Peter Lešić sve to organizirao na štakama.

Dan starijih osoba obilježili su članovi SUH-a Zadubravlje, na koji se odazvao velik broj umirovljenika, koji su se zabavljali s gostima dugo u noć. Umirovljenici podružnice SUH-a Sikirevci također su obilježili Dan starijih osoba, i to izletom. Autobusom su u jutarnjim satima otputovali u Sveti Martin na Muri, gdje su uz gostoljubivost načelnika općine i turističke zajednice, čitav dan proveli uz druženje. Ako i ova 2017. godina pođe istim ritmom, umirovljenicima iz brodsko-posavske županije neće biti dosadno.

DONJI MIHOLJAC

Pečat grada za SUH-ovce

Povodom Dana grada Donjeg Miholjca dodijeljena su javna priznanja najzaslužnijim pojedincima i organizacijama za postignute rezultate u zadnjih godinu dana. Tako je Pečat grada dodijeljen Sindikatu umirovljenika Hrvatske Donji Miholjca, osnovanom 1997. godine, a koji ima više od 300 članova i dva ogranka u Crnkovcima i Rakitovici. Ostavili su neizbrisiv trag zahvaljujući brojnim aktivnostima, humanitarnom radu te kulturnom djelatnošću. Bravo, Suhovci iz Donjeg Miholjca i predsjednica Mira Kosić.

IN MEMORIAM

Ljubomir Šergo (1924. - 2016.)

Ljubomir Šergo, osnivač i dugogodišnji koordinator rada SUH-a u Istri, preminuo je 23. prosinca 2016. godine u 93. godini života. Bio je pripadnik one generacije Istrana koja je stasala u vrijeme kada je Istra bila dio Italije u kojoj je, upravo u to doba, vladao fašizam. To je bilo presudno za formiranje njegovih ideoloških i političkih stavova, zbog kojih je bio uhićen i kao politički sumnjiv odveden u tzv. bataglioni di lavoro, pod opaskom SP (sospetto politico). Nakon kapitulacije Italije i povratka kući, njegova su opredjeljenja došla do punog izražaja priključenjem NOP-u, a svojim antifašističkim i humanističkim stavovima i idealima rukovodio se i nakon oslobođenja, ostajući im vjeran do kraja života.

Rođen je 1924. godine u Dračevcu kod Poreča. Osnovnu (talijansku) školu završio je u rodnom selu, a učiteljsku u Poreču. Djetinjstvo i ranu mladost proveo je u rodnom kraju. Imao je tek devetnaest godina kada je bio uhićen (17. kolovoza 1943.) i 16. rujna 1943. otišao u partizane. Nakon oslobođenja najprije je radio u prosvjeti, kao učitelj u Labincima te prosvjetni referent u Poreču, potom u Bujama. Uslijedile su razne rukovodeće dužnosti, među ostalima bio je i direktor Tvornice cementa u Koromačnu, da bi u kolovozu 1953. godine bio postavljen za direktora

pulskog komunalnog poduzeća Vodaplin. Na toj je dužnosti ostao do siječnja 1964. godine, a sljedećih desetak godina proveo je na raznim rukovodnim i političkim dužnostima, da bi u ožujku 1974. godine bio ponovo postavljen za direktora Vodovoda, sve do umirovljenja 31. kolovoza 1981. godine. Godine 1980. dobio je Nagradu grada Pule upravo za zasluge u vodifikaciji južne Istre koja se vodila pod geslom „Vodu u svaku kuću!“

Posebno je bio aktivan u sindikatu, obavljajući između ostalih i dužnosti tajnika i predsjednika pulskog Općinskog sindikalnog vijeća, pa stoga nije neobično da se angažirao u osnivanju Sindikata umirovljenika Hrvatske za područje Pule i Istre 1993. godine te je u toj organizaciji ostao aktivan gotovo do kraja života. Bio je predsjednik Podružnice Pula od njenog osnivanja do 1998., kada je osnovana Koordinacije SUH-a za Istarsku županiju i postaje njen koordinator do 2008. godine, kada se povlači, ali savjetodavno ostaje aktivan i kao doživotni počasni član SUH-a. Dugo godina je bio potpredsjednik Sindikata umirovljenika Hrvatske. Za rad u sindikalnoj organizaciji dodijeljeno mu je Srce sindikalne solidarnosti - priznanje Saveza samostalnih sindikata Hrvatske.

Ljubomir Šergo ostat će u sjećanju svih koji su ga poznavali kao primjer kako se čovjek svemu što u životu nije dobro treba suprotstaviti - dobrotom i poštenjem. Uvijek je učio i usvajao nova znanja, uz rad diplomirao je na ekonomiji, a kao sedamdesetpetogodišnjak naučio osnove rada na kompjuteru. Ciao compagno!

POVLASTICE ZA ČLANOVE SINDIKATA

A) LJEKARNE

1. Zdravstvena ustanova Ljekarne „Medikor“ Zagreb, Tratinska 58, tel. 01/3689-666
- 10% popusta na proizvode „Omron“ (tlakomjeri, inhalatori, termometri, E4 tens itd), „Beurer“ (masažeri, grijači pokrivači, vage itd), „Natures Plus“ (spiru-teini, vitamini, biljni pripravci itd) i „Flavin 7“, a na sav ostali šareni asortiman (OTC) 5%.
2. Ljekarne Filipović, Radnička cesta 59 A, Zagreb, tel. 01/6187-729; Jarušćica 11 - Lanište, tel. 01/6140-595; 44235 Mošćenica, tel. 044/733-697
- 10% popusta na tzv. šareni asortiman (OTC)
3. Zdravstvena ustanova Ljekarne Tripolski, J.J. Strossmayera 14, Osijek, tel. 031/207-808
- 10% popusta na tzv. šareni asortiman (OTC).

B) CENTRI ZA LIJEČENJE I ZDRAVSTVENU REHABILITACIJU

1. THALASSOTERAPIA CRIKVENICA - specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju, Gajevo šetaliste 21, Crikvenica, tel. 051/ 407 666
Grupni dolasci: 10% popusta; avansno plaćanje: 14 dana do dana dolaska 5%
Svi boravci: 14 i više dana 5%; na svaku 21. osobu u grupi odobrava se 1 osoba gratis. Popusti se zbrajaju do maksimalno akumuliranog iznosa od 20%.
Individualni dolasci: plaćanje gotovinom 3%; avansno plaćanje (14 dana) 5%; svi boravci 14 i više dana 5%. Popusti se zbrajaju do maksimalno akumuliranog iznosa od 20%
2. VARAŽDINSKE TOPLICE - specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju, Trg slobode, Varaždinske Toplice, tel. 042/ 630 000
Grupni posjeti: 15% popusta na važeće cijene uz minimum 14-dnevni boravak; 10% popusta za 10-dnevni boravak korisnika usluga
Pojedinačni korisnik: 5% popusta na važeće cijene uz boravak od najmanje 12 dana.
3. ZTC „BANJA VRUĆICA“ a.d. - Kosovska bb, Teslić, BiH, tel. + 387 53 431 270
Bolnički dan: kardiovaskularni i reumatološki program sadrži usluge:
 - pansion (hotelski smještaj i tri obroka) - hoteli Posavina, Hercegovina i Srbija
 - liječnički pregled specijaliste interne medicine i fizijatra
 - kupanje u termomineralnoj vodi (kada - bazen)
 - tri fizikalne procedure: elektroterapija, kineziterapija, hidroterapija, termoterapija (osim masaže)
 - završni kontrolni pregled i otpusno pismo.Uvjeti: Ugovorni način plaćanja u ovisnosti je o vremenu korištenja usluga i broju korisnika. U predsezoni (siječanj - 1450 kn, veljača i prosinac - 1500 kn, ožujak - 1650 kn, travanj i studeni - 1725 kn te svibanj i listopad - 1825 kn za dnevni boravak. Posebni aranžmani mogući.
4. LJEČILIŠTE ISTARKE TOPLICE, Sv. Stjepana 60, Livade; tel. 052/ 603 411 - organizirana grupa članova SUH-a u hotelu Mirna u dvokrevetnim sobama tipa standard ima ugovorene posebno povoljne cijene, ovisno o veličini grupe i terminu, 50% popust na wellness zonu itd.

5. LJEČILIŠTE „REUMAL“, Fojnica, Ul. Banjska br. 1, Fojnica, BiH; tel. +387/61154583
 - smještaj u dvokrevetnim sobama s telefonom; tri obroka dnevno
 - liječnički pregled, uključujući kontrolni pregled
 - grupne vježbe u trim kabinama ili zatvorenom bazenu
 - dvije terapije po preporuci liječnika
 - otpusno pismo.Uvjeti: Cijena programa 1.3..2017. - 30.6..2017. - 560 KM; Za period od 1.12.2016. - 28.2.2017. - 490 KM. Dužina programa 10 (deset) i 20 (dvadeset) dana. Plaćanje usluga se vrši u BAM (konvertibilna marka) po važećem tečaju na dan prijema gosta na recepciji Lječilišta.
Doplata za 1/1 sobu je: od 1.12.2016. - 28.2.2017. - 20 KM
Za period od 1.3.2017. - 30.6.2017. - 25 KM.
6. TERME LAKTAŠI hotel „SAN“, Karadordeva 44 78 250 Laktaši; BiH; tel. +387/51 532 256
Svim članovima SUH-a prilikom korištenja usluga Banje odobren popust u visini 20% od redovne cijene.
Posebna ponuda paket - Senior plus
Cijene programa za 10 dana: siječanj-veljača 210 EUR, ožujak - 215 EUR, travanj - 220 EUR, svibanj - 230 EUR, lipanj - kolovoz 260 EUR, rujanj 240 EUR, listopad - 230 EUR, studeni 220 EUR i prosinac 200 EUR.
7. TERME TUHELJ, d.o.o., Ljudevita Gaja 4, Tuheljske Toplice; tel. 049/203-771,
Grupni korisnici: (najmanje 25 osoba) bazeni i ručak 77,00 kn radnim danom i 85,00 kn vikendom;
Pojedinačni korisnici: 15% popusta na cijene smještaja duljeg od 2 dana, te 20% popusta na cijene uporabe bazena.
8. KRAPINSKE TOPLICE, Antuna Mihanovića 2, Krapinske Toplice; tel. 049/202-202, Krass Hotel 049/232-322
- za grupne korisnike 15% popusta, za pojedinačne 10% popusta na utvrđenu cijenu smještaja.
9. STUBIČKE TOPLICE, Hemerson d.o.o. Gupčeva zvijezda 3, Stubičke Toplice, Hotel Matija Gubec, Stubičke Toplice, V. Šipeka 31, tel. 049/282-403
- 10% popusta na cijene usluga uz mogućnost obročne otplate, mogućnost terapije preko HZZO-a i 20% popusta na bazen.
10. TOP-TERME d.o.o. Trg Josipa Jelačića 16, Topusko, tel. 044/886-006 ili 886-969
- individualni gosti - 5% popusta na redovne cijene smještaja za boravak duži od 14 dana
- organizirane grupe - za 10 ili više dana cijena punog pansiona 220 kn po osobi u dvokrevetnoj sobi uz mogućnost korištenja fizikalne terapije s uputnicom
11. SUNČANE TOPLICE, Sunčana ul. 39, 31222, Bizovac, tel. 031/685 100
- grupni popust - 10% na redovne cijene ulaznica za bazene (minimalno 20 osoba). Napomena - popust vrijedi od 15. travnja 2017. godine
12. ECO OPTICS d.o.o., Marulićeva 12, Pula, tel. 052/211-911
- 10% popusta na kupnju; besplatan optometrijski pregled uz uvjet kupnje kompleta naočala u OPTICS-u.
13. SLUŠNI CENTAR PAVLOVIĆ, Našička 28, Zagreb, tel. 01/301-3471

UMIROVLJENIKA HRVATSKE

- 20% popusta na ukupnu vrijednost kupljene robe ili pomagala iz asortimana kuće - uz mogućnost obročne otplate.

14. POLIKLINIKA MEDIKOL, Voćarska 106, Zagreb, tel. 01/4594-772
- sistematski pregledi za muškarce 1000 kn, a za žene 1600 kn;
- 30% popusta na cijene dijagnostike i pregleda iz stalne djelatnosti, a 10% na cijene dijagnostike i pregleda iz konzilijarnih usluga i laboratorijske dijagnostike iz stalne djelatnosti (Zagreb, Rijeka, Čakovec, Split i Osijek).
15. SimBex d.o.o. Zagreb, Andrije Hebranga 10, Zagreb, tel. 01/4555 - 613
- besplatna predavanja i besplatna mjerenja po dogovorenom rasporedu;
- 10% popusta na kompletan prodajni asortiman proizvoda i usluga.
16. OPTIKA ARGUS, Poljička 1, Zagreb, tel. 01/6153 - 862
- 12% popusta na kupnju robe i usluga iz asortimana tvrtke plus 3,5% popusta na gotovinsko plaćanje.
17. OPTIKA VISUS, d.o.o., Stjepana Radića 10, Osijek, tel. 031/213-470
- 30% popusta na kupnju višejakosnih (progresivnih, bifokalnih, dioptrijskih) naočala i - 20% popusta na sve jednojakosne dioptrijske naočale.
18. OPTIKA GITA, Kustošijanska 6, Zagreb, tel. 01/3775 - 931
- 20% popusta na ukupnu vrijednost kupljene robe uz mogućnost obročne otplate.

C. UGOSTITELJSTVO I HOTELI

1. Smolčić ugostiteljstvo, Psunjska 39, Čepin, tel. 031/297 742
- 10% popusta na sveukupnu ponudu hrane u bistrou „Vesna“ i u restoranu „Millenium“. Mjesečna pretplata na topli obrok 27,00 kn uz besplatnu dostavu.
2. TRAKOSTYAN TOURS d.o.o., Gornja Voća 91, tel. 042/205-555
- 10% popusta na ugovorene cijene hotelskog smještaja s prijevozom u dolasku i povratku.

D. RAZNE DJELATNOSTI

1. Čazmatrans - Nova d.o.o., Milana Novačića 10, Čazma, tel. 043/277 100
- 30% popusta na redovitim linijama na relaciji Dugo Selo - Vrbovec - Zagreb, te pogodnosti za jednodnevne izlete.
2. Čazmatrans - agencija za prijevoz putnika na redovnim i tuzemnim linijama, M. Novačića 10, Čazma
- ugovorne povlastice odnose se na sve linije u sustavu Čazmatransa na području RH.
- uz predočenje članske iskaznice SUH-a korisnicima usluga prijevoza na redovnim tuzemnim linijama - popust između 15 i 40% na važeće cijene - ovisno o županijskom i međuzupanijskom javnom prijevozu i jednosmjernom ili povratnom putovanju.
3. Brioni d.d. Pula, Šijanska cesta 45, Pula, tel. 052/356 500
- 30% popust u jednom smjeru i 40% na povratne karte na svim linijama u tuzemstvu.

4. Slavonija Bus, Novi Grad 24a, Prnjavor, tel. 035/475-300
- 50% popusta na autobusne karte na redovitoj i izvanrednoj liniji
5. F&B TOURS, (vlasnik Miljenko Filipčić) Mala Erpenja 126, Krapinske Toplice, tel. 049/233 655
- 15% popusta na usluge prijevoza
6. Vrbovec Express, Rakovec, vl. Stjepan Brezički
- 10% popusta na grupu od 45-51 putnika, a za 28 putnika 5%.
7. Vodoinstalaterski servis „Pipa“, Jačkovina 101, Zagreb, tel. 01/3453 125
- 20% popusta na gotovinsko plaćanje usluga i 10% popusta na kartično.
8. VEKA-ING. d.o.o., Branimirova 189, Zagreb, tel. 01/2342-525
- 5% popusta na cijenu i servisiranje klima uređaja.
9. PEVEC - maloprodaja neprehrambene robe d.d., V. Škorpička 26, Zagreb, 01/3430-561
- popust od 2% - 25% u svim poslovnicama na sve proizvode osim bijele tehnike.
10. Guma centar, Gospodska 70, Zagreb, tel. 01/3464-660, 01/3435-975
- prodaja nizozemskih auto-guma „Vredestein“ 15% za kartično i 20% za gotovinsko plaćanje uz besplatnu montažu i balansiranje guma.
11. Odvjetnički ured Ljiljana Sinanović, Nikole Tesle 8/1, Poreč, tel. 052/451-232, mob. 098/9385 977
- 25% popusta na cijene usluga.
12. Odvjetnički ured Amira Hadžić, Selačka 1 Zagreb, mob. 091/ 4030150
- 25% popusta na cijene usluga
13. PERUTNINA PTUJ - PIPO d.o.o. Rudolfa Steinora 7, Čakovec, fax 040/372 880
- 10% popusta na kupnju gotovinom.
14. FRANJA - trgovački obrt, Heinzelova 6/B, Zagreb, tel. 01/4556-391
- 20% popusta prilikom kupnje roba/usluga.
15. MESNA INDUSTRIJA d.o.o. KRAŠIĆ, Gornje prekrizje 4, Krasje, tel. 01/6270-258
- 20% popusta na kupnju svježeg mesa i suhomesnatih proizvoda uz predočenje članske iskaznice SUH-a
16. PONOS d.o.o., Frana Galovića 13 A, Krapina - autoservisna oprema, tel. 049/ 372 630
- 5% popusta na kupnju roba i usluga u prodavaonicama ASO
- PONOS d.o.o. uz predočenje članske iskaznice SUH-a
17. OPTIMUS PLUS d.o.o. (Clean Express), Glavna Cesta 2B, Đurđekovec, Zagreb-Kašina, tel. 01 / 6679 125
- 20% popusta u odnosu na važeći cjenik i redovne cijene (popust se ne obračunavana artikle na akciji)
18. „POSMRTNA PRIPOMOĆ“, Udruga za solidarnu posmrtnu pripomoć, Gajeva 29, Zagreb, tel. 01/ 4556 122
• Prilikom upisa u Posmrtnu pripomoć novoupisani član SUH-a ostvaruje pogodnost oslobođenja plaćanja iznosa članarine u visini tri (3) mjesečne članarine i oslobađa se troškova upisnine.

NAPOMENA: Članovi i članice SUH-a na prodajnim mjestima i u uslužnim radionicama gore navedenih poslovnih partnera obvezni su predočiti uredno ovjerenu člansku iskaznicu SUH-a (kao dokaz članstva i podmirene članarine za tekuću godinu), te osobnu iskaznicu. Također, ako želite više detalja, o uvjetima ponude ili želite javiti o nekom problemu u realizaciji povlastice, nazovite SUH na broj 01/4655-146.

Učini nešto za svoju generaciju

Snaga grupe nije samo zbroj snaga svih pojedinaca, nego je to potencirana snaga i nova kvaliteta. Krenimo zajedno po svoja prava!

Piše: Biserka Budigam
psihologinja

U posljednje vrijeme dolazi mi sve više bezvoljnih ljudi. Ne znaju ili ne žele znati što bi sami sa sobom. Moji brojni prijatelji posustaju u svojim aktivnostima, a i sama sebe nerijetko uhvatim u razmišljanju bi li odustala od svojih, već davno zacrtanih planova.

Na pitanje kad su se počeli tako osjećati, gotovo nijedan ne zna odgovoriti. Uporno ponavljaju kako više ne vjeruju sami sebi i sumnjaju da su u stanju postići ono što bi željeli. Kao argument spominju i svoje prijatelje koji im savjetuju da ne preuzimaju aktivnosti za koje nisu sigurni da će uspjeti, jer će im biti teže kad zakažu.

Tada sam shvatila. Oni su svakodnevno izloženi ocjenama nepoznatih mladih osoba! Mladi rade, a vi umirovljenici imate sve vrijeme ovoga svijeta. Stomatolog ili liječnica opće prakse vam kaže da ne stvarate gužvu u vrijeme rezervirano za radne ljude. Vozite se tramvajem, gužva je i nervozni mladi vam dobacuju „Kaj se stara guraš, kaj ne spavaš doma, kad ionako nemaš kaj delati“. Jednom sam zgodom izlazeći iz tramvaja čula jednu pomalo crnohumornu primjedbu upućenu starijem gospodinu koji je pokušavao izaći iz tramvaja u koji su već ulazili mladi, gnjevni ljudi, kasneći na posao zbog gužve koju stvaraju stari, koji se besplatno, pa zato sigurno iz same zabave, voze: „Stari, kam se žuriš, na Mirogoj? Brzo buš otišell!“

Mladi su se u tramvaju smijali, a stariji pognuli glave, jer je ta poruka bila upućena i njima. U većini obitelji gdje žive mladi i stari, prigovara im se za sve što naprave da je nekvalitetno ili sporo odrađeno, ili, s druge strane, ništa im se ne povjerava, jer oni to, kao, ne mogu napraviti.

I doista, i sami se svakodnevno uvjeravamo da smo sporiji, ali uvijek na kraju izvršimo vrlo kvalitetno svoje obveze. Možda duže mislimo i razmišljamo o izvršenju nekog posla, ali ukoliko imamo dovoljno vremena na raspolaganju i pozitivnih poticaja iz okoline, ne odustajemo. Starimo i ne negiramo promjene koje nam se događaju, a zahvaljujući i tehnič-

kim pomagalima možemo nadomjestiti neke smanjene sposobnosti (npr. vid, sluh, bolju pokretljivost i sl.)

Politika nas sustavno ignorira, pa čak i diskriminira! Zakonima i drugim odlukama, ograničavaju nam mogućnost poboljšanja financijskog stanja zapošljavanjem, podcjenjuju naše sposobnosti npr. za upravljanje automobilom sa 65 godina, ali za produženje rada za stjecanje pune starosne mirovine sposobni smo i do 67 godina. Nitko, pak, ne kontrolira mlađe od 65 godina zbog terapije lijekovima koji bitno smanjuju mogućnosti upravljanja vozilom i koji su mnogo opasniji kao vozači.

Zbog promjena u poreznim zakonima, povećanje mirovina za one s nižim mirovinama iznosi tek desetak kuna, dok za one s višima i visokima - i po nekoliko tisuća. Na sve naše prijedloge i traženja često ne dobijemo ni odgovor. Uvijek se govori samo koliko troškova stvaraju umirovljenici i koliki su teret državi. Ne spominje se da su zakonske promjene djelomično pridonijele takvom vjerovanju, jer sada se izdvaja 5 posto manje u prvi mirovinski stup koji je zapravo stup međugeneracijske solidarnosti i iz kojeg se isplaćuju mirovine većini umirovljenika. I tako iz dana u dan gubimo samopouzdanje i želju da nešto promijenimo. Nije u pitanju samo želja za promjenom, već je to u pitanju samopouzdanje i uvjerenje da možemo nešto postići, da možemo nešto bitno promijeniti na bolje. No, dok u društvu opstaje takav odnos prema umirovljenicima i starijim osobama, dotle je i naše uvjerenje da vlastitim snagama možemo nešto učiniti - ravno nuli.

Na ovakav zaključak navode me i česte izjave mojih sugovornika koji sumnjaju da se nešto može postići uvjeravanjima i traženjima, već nam preostaje da se udružimo i zajednički, ako treba i na javnim prosvjedima, tražimo promjene odnosa prema umirovljenicima. No kako ujediniti umirovljenike? Umirovljenici su kod nas politički beznačajni, jer su sada u parlamentu samo dva umirovljenička predstavnika, i to

jedan u oporbenim redovima, a drugi nezavisni.

Ima više od 1,200.000 umirovljenika i 18 umirovljeničkih stranaka koje u programima kao temeljnu zadaću imaju borbu za veća umirovljenička prava i poboljšanje kvalitete zdravstvenih usluga, opstanak javnog zdravstva, poboljšanje socijalnih prava za one najsiromašnije i osobe s invaliditetom, institucionalnih i vaninstitucionalnih oblika pomoći itd. Zanimljivo je, međutim, da su brojne takve „umirovljeničke“ stranke osnovane kao „pra-teće stranke“ ili „tzv. sestrične stranke“ uz velike stranke, i uz podršku velikih ili u koalicijama s njima. Uz to svaka ta stranke ima i različite općenite ideološke orijentacije, od krajnje desnih, preko liberalnih, do krajnje lijevih. Kod većine je dominantan opći svjetonazorski stav, a umirovljenički problemi se rješavaju - usput.

Umirovljenici su se godinama sve manje društveno angažirali. Mirovinu su doista shvatili kao stanje mirovanja, ali sada su sve više nezadovoljni jer im se reduciraju stečena mirovinska prava. Često kad smo govorili da se svi trebamo uključiti u traženje nekih prava npr. bolji model usklađivanja mirovina, velika većina je govorila kako nas podržavaju, ali sami ništa ne bi poduzeli. Zapravo su odustali od traženja i prepustili da netko drugi za njih odradi stvar. I sada je ista situacija. Dok umirovljenici ne shvate da smo zajedno jači, da je 1,200.000 osoba snaga koja otvara sva vrata, svaka će umirovljenička stranka i dalje biti beznačajna.

U psihologiji se dobro zna da je svaki pojedinac slab u bilo kojoj životnoj situaciji, u rješavanju bilo kojeg problema, da je mnogo lakše sve ostvariti kao grupa. Snaga grupe nije samo zbroj snaga svakog pojedinca, nego je to potencirana snaga i nova kvaliteta.

Svi umirovljenici bi trebali naučiti nešto iz vlastitih neuspjeha i zaustaviti podcjenjivanje, svakodnevno izživljavanje mladih na račun umirovljenika i starijih osoba, te učiniti nešto za sebe i svoju generaciju.

Ulagao sam u stan bivše izvanbračne partnerice

Pitanje: Živio sam u izvanbračnoj zajednici s jednom ženom punih osam godina. Za vrijeme trajanja izvanbračne zajednice ulagao sam znatna sredstva u obnovu stana u kojem smo stanovali, a koji je u njezinom vlasništvu. Promijenio sam kompletnu stolariju, adaptirao kupaonicu i izveo dosta radova koji su bili potrebni za potpuno uređenje stana. Srećom, po profesiji sam građevinski majstor, tako da smo jeftinije prošli u pogledu izvođenja radova. U stanu smo živjeli sami jer joj se kćerka udala i odselila. Uz sve navedeno u najvećem dijelu sam financirao nabavku hrane i plaćao dio režija.

Nažalost, prije dvije godine, protiv moje volje, prekinuli smo izvanbračnu zajednicu, a ja sam se iselio iz stana i živim kao podstanar. Prije šest mjeseci moja bivša izvanbračna družica je umrla, a njezina kćerka, kao jedini zakonski nasljednik, naslijedila je stan. Zanima me imam li nakon osam godina zajedničkog života ikakva prava na taj stan, odnosno naknadu sredstava koje sam uložio u adaptaciju. Pitam vas zbog toga jer sam čuo da izvanbračna zajednica ima isti status kao bračna zajednica ako traje neprekidno najmanje tri godine. Uz to, što je sa sredstvima koje sam uložio u adaptaciju stana, jer kćerka moje pokojne izvanbračne družice nije uložila ni kune, a uživa sve blagodati stana koji je sada dotjeran i kojeg ona iznajmljuje. (M.R., Rijeka)

Odgovor: S obzirom na to da je vaša izvanbračna zajednica prestala prije dvije godine, nemate nikakvo pravo nasljeđivanja imovine vaše izvanbračne supruge, jer je izvanbračna zajednica prekinuta. Da ste živjeli u izvanbračnoj zajednici u trenutku njene smrti, stan bi dijelili s njenom kćerkom u jednakim dijelovima. Što se tiče sredstava koje ste uložili, povrat istih možete tražiti ako možete dokazati ulaganje (računi za nabavku građevinskog i drugog materijala, svjedoke koji će potvrditi da ste vi osobno izvodili radove i nabavljali materijal i sl.). Stoga vam predlažemo da razgovarate s nasljednicom o naknadi sredstava za nabavku materijala i uloženi trud, a u slučaju da ista ne prihvati vaš prijedlog, onda podnesite tužbu nadležnom sudu gdje ćete morati točno specificirati vaše potraživanje, zajedno sa svim dokazima kojima ih potkrepljujete.

Moj brat misli da je jedini vlasnik

Pitanje: Brat i ja smo naslijedili od pokojnih roditelja stariju obiteljsku kuću koja nije imala građevinsku dozvolu te je bila neuporabiva za stanovanje, jer se u nju dugo ništa nije ulagalo. Odlučili smo legalizirati kuću te je zajednički urediti za stanovanje ili prodaju. Kako je moj brat građevinski inženjer, odlučili smo da on podnese zahtjev za legalizaciju, jer se lakše snalazi u dokumentaciji koju je potrebno priložiti za ishođenje legalizacije. S obzirom na to da je on podnio zahtjev za legalizaciju, označen je u zahtjevu kao podnositelj te je snosio sve troškove. Rješenje o izvedenom stanju zbog toga glasi na njega, a moj brat je sada zaključio da je i kuća njegova te se tako počeo ponašati. Najavio je da će kuću potpuno srušiti i izgraditi na tom mjestu novu, ne spominjući da sam ja suvlasnik kuće u jednoj polovini. Kad sam mu to predbacio rekao mi je da ja nemam s tim nikakve veze, jer se on mučio i plaćao troškove za rješenje o legalizaciji te da rješenje glasi na njegovo ime, a da

je time i kuća njegova. Naravno da se s tim ne slažem pa me zanima koliko je moj brat u pravu kada tvrdi da je zbog njegovog truda i troška postao vlasnik čitave kuće. (B.R., Sisak)

Odgovor: Time što je vaš brat podnio zahtjev za legalizaciju te snosio troškove vezane za zahtjev, ne rješava se pitanja vlasništva obiteljske kuće koje ste i vi suvlasnik. Legalizacija ne rješava vlasništvo legaliziranog objekta, već samo ozakonjuje objekt za koji se tražila legalizacija s obzirom na to da nije postojala građevinska dozvola. Što se tiče vaše polovice vlasništva obiteljske kuće, bez obzira što na brata glasi rješenje o izvedenom stanju, možete biti mirni jer ste suvlasnik postali temeljem rješenja o nasljeđivanju roditelja, kao i vaš brat. Međutim, morat ćete snositi polovicu svih troškova koje je vaš brat platio za ishođenje rješenja o izvedenom stanju, kao i dogovoriti se o eventualnoj naknadi za trud koju je imao za ishođenje legalizacije.

Prevarila nas žena koju smo plaćali

Pitanje: Nas četvero braće i sestra brinuli smo se za našu staru tetku kojoj smo bili jedini živi rođaci i nasljednici. Međutim, kako ne živimo u istom mjestu gdje živi i tetka, angažirali smo uz naplatu jednu osobu iz njenog mjesta da brine o tetki u našoj odsutnosti. Tetki smo dolazili kada god je to bilo moguće, donosili smo joj hranu i za vrijeme našeg duljih posjeta, osoba koja joj je pomagala nije bila potrebna.

Nažalost, tetka je nedavno umrla, a na ostavinskoj raspravi kod javnog bilježnika pojavila se osoba koju smo mi angažirali za pomoć tetki te je pokazala ugovor o doživotnom uzdržavanju koji je sklopila s tetkom. Navedenim ugovorom teta je svu svoju imovinu, koja je znatna, ostavila toj osobi. Temeljem ugovora o nasljeđivanju, javna bilježnica donijela je rješenje kojem se obustavlja ostavinski postupak, jer nema imovine koja bi se mogla podijeliti nama, zakonskim nasljednicima, jer je sve pripalo davateljici uzdržavanja. Ne možemo se pomiriti s činjenicom da je čitava imovina pripala osobi koja tetki ništa nije značila i kojoj smo mi plaćali odgovarajuću naknadu da brine o tetki. Zanima nas je li imamo izgleda da sudskim putem raskinemo taj ugovor te da naslijedimo ono što nam zakonski pripada. (M.Ž., Zagreb)

Odgovor: Javna bilježnica je ispravno postupila što je obustavila ostavinski postupak jer je ugovorom o doživotnom uzdržavanju sva imovina vaše tetke poslije njezine smrti pripala davatelju uzdržavanja.

S druge strane, ako ste zaista plaćali usluge primatelju uzdržavanja za pomoć i njegu tetke, te ako je ta naknada znatna i pravična i dovoljna za uzdržavanje tetke, možete kao nasljednici podnijeti tužbu za raskid ugovora o uzdržavanju, jer nije bilo razloga za sklapanje takvog ugovora, pošto je tetka bila zbrinuta angažmanom osobe koju ste vi plaćali. Naravno da ćete u tužbi prezentirati sve dokaze koji idu u prilog tužbi, a prvenstveno dokaz da ste redovito plaćali osobu koja je s tetkom sklopila ugovor o doživotnom uzdržavanju. Dakle, predstoji vam težak teret dokazivanja vaših navoda iz tužbe, a pritom morate računati na troškove odvjetnika kojeg obavezno morate angažirati, kao i na to da ćete kraj postupka, čiji je ishod neizvjestan, dugo čekati. Ako se odlučite ući u parnicu tražite od odvjetnika da podnošenjem tužbe zatraži od suda izdavanje privremene mjere zabrane otuđenja imovine koja je predmet spora.

Odgovara:
Milan Tomičić
dipl. pravnik

Besplatno
pravno
savjetovanje
za članove
Sindikata
umirovljenika
01/46 55 111/244
ili 01/46 15 797

Majstorica za sreću umirovljenika

”

Sreća definitivno nije u materijalnim stvarima, pa ni u tome gdje i u kakvoj klimi živite. Sreća je u svakome od nas ponaosob, samo je treba pronaći: prije svega u sebi, a onda i ljudima, kao i u stvarima koje nas okružuju

”

„Uistinu smo zadovoljni brojem članova naše podružnice, posebno imajući na umu kako je, iako živimo u relativno malom gradu, veliki postotak umirovljenika učlanjen u SUH. Dokaz je to kako naši sugrađani i sugrađanke u našem Sindikatu, vide organizaciju koja će zastupati njihove interese i potrebe na svim razinama društva, pomoći im u rješavanju njihovih problema, te na koncu konca - učiniti im njihovu trenutnu životnu dob ljepšom i sadržajnijom“, govori nam Rosetta Milos (69), predsjednica Novigradskog SUH-a.

Najveći dio svog radnog vijeka Milos je provela u turističkoj djelatnosti, a samo umirovljenje 1998. godine dočekala je na radnom mjestu šefice recepcije hotela Maestral u Novigradu. U mirovini nije mirovala, nego se aktivirala u novigradskom SUH-u od samog osnutka podružnice - davnog studenog 2005. godine. Od tada sudjeluje u svim aktivnostima SUH-a kao članica predsjedništva sve do veljače 2015., kada, zbog smrti dotadašnjeg predsjednika, preuzima funkciju predsjednice podružnice.

„Doprinos mog prethodnika, danas pokojnog Ernesta Martinčića na mjestu predsjednika novigradske podružnice uistinu je velik i značajan. Bio je, uz još nas nekolicinu, jedan od osnivača novigradske podružnice, a potom kroz godine i jedan od glavnih pokretača i nositelja svih naših aktivnosti, projekata i programa. Usudim se reći kako je Ernest utabao put kojim mi i danas kročimo, a na kojem se često prisjetimo njegovog neumornog entuzijazma i mnogih drugih pozitivnih osobina koje su ga krasile kao čovjeka i po kojima ga pamtimo“, objašnjava nam Rosetta doprinos Martinčića.

Kako kaže, učlanila se u SUH jer je i prije umirovljenja bila društveno angažirana i aktivna te je nastavak angažmana nakon mirovine bilo logičan korak. S obzirom na to da je osvijestila specifične potrebe i probleme s kojima se umirovljenici susreću u svakodnevnom životu, činilo joj se da se kroz angažman u SUH-te potrebe i problemi mogu realizirati i rješavati. Novigradski SUH svojim članovima nudi niz sadržaja i aktivnosti tijekom godine, koji su se s vremenom iskristalizirali kao najpotrebniji i najprihvaćeniji među samim članstvom. Riječ je o izletima, putovanjima, boravcima u toplicama, proslavama i druženjima, sportskim natjecanjima, ali i edukativnim sadržajima poput radionica i predavanja namijenjenih umirovljenicima i starijim osobama te konferencijama i međunarodnim susretima. Tako je 18. studenog u Novigradu održana Peta međunarodna konferencija dviju zbratimljenih umirovljeničkih organizacija - SUH-a i talijanskog SPI CGIL na temu „Povelja o starijim osobama i umirovljenicima u Europi“.

„Na konferenciji su predstavnici oba sindikata ustvrdili kako se nalaze pred jednakim izazovima i da dijele iste probleme, iako djeluju u dvije različite države. Istaknuto je kako je umirovljenika sve više, jer se produljuje životni vijek, ali da im se ne daje prilika da utječu na društvene tijekove. Unatoč mnogim sličnostima, talijanski i hrvatski umirovljenici se po nečemu ipak razlikuju - po visini mirovina, što je tom prigodom i naglašeno“, ukratko nam Milos objašnjava glavne teze konferencije.

Iako u Novigradu ima oko 800 umirovljenika, Milos nam kazuje kako su problemi umirovljenika u gradu slični onima u ostalim dije-

lovima Hrvatske. Prvenstveno je riječ o malim mirovinama, neprimjerenom zdravstvenom sustavu, te općenito nedovoljnoj brizi sustava o osobama treće životne dobi. Unatoč svim problemima, Milos vjeruje kako se oni donekle rješavaju i uz pomoć lokalne vlasti, s kojom su u SUH-u, kako kaže, u vrlo dobrim i korektnim odnosima. Tako je novigradski SUH od grada dobio na korištenje primjeren prostor za rad podružnice i to u samom centru starogradske jezgre, a povremeno dobiju i financijsku podršku za provedbu pojedinih programa i aktivnosti. „Ukratko, vrata naše gradske uprave su nam u svakom trenutku otvorena, za svaki problem, inicijativu, ideju... Mi na to nastojimo uzvratiti našim aktivnostima, projektima i općenito proaktivnim djelovanjem na dobrobit naših sugrađanki i sugrađana treće životne dobi“, govori Milos.

Na naše pitanje jesu li umirovljenici koji žive uz more sretniji od onih u unutrašnjosti, Milos odgovara negativno.

„Ne znam mislite li pritom na određenu mogućnost dodatnih prihoda koje stanovnici primorskih krajeva imaju priliku ostvariti od turizma, u odnosu na neke druge krajeve. Ili pak na ugodniju klimu, s kojom je ipak nešto lakše živjeti u našim godinama (smijeh). Ali, vjerujem da ćete se složiti sa mnom kako sreća definitivno nije u materijalnim stvarima, pa ni u tome gdje i u kakvoj klimi živite. Sreća je u svakome od nas ponaosob, samo je treba pronaći, prije svega u sebi, a onda i ljudima kao i u stvarima koje nas okružuju, a koji su uistinu važni“, kaže nam Milos.

„Zdravlje, sreća u obitelji, dragi prijatelji s kojima možete provesti ugodne trenutke... To su stvari koje čovjeka čine uistinu sretnim. Kada tako razmišljate, sreću ćete naći neovisno o tome živjeli vi na moru, planini, u ravničarskom kraju, ili bilo gdje drugdje na svijetu...“, zaključuje Roseta Milos. (Ana Kuzmanić)